

***Anarchistický
antimilitarismus
a mýty
o válce
na Ukrajině***

Někteří anarchisté

z regionu střední Evropy

★ Září 2022 ★

antimilitaristická iniciativa

---[AMI]

- **Titul:** *Anarchistický antimilitarismus a mýty o válce na Ukrajině*
- **Autorství:** *Někteří anarchisté z regionu střední Evropy*
- **Editace:** *Antimilitaristická iniciativa (AMI)*
- **Kontakty:** *antimilitarismus.noblogs.org*
antimilitarismus@riseup.net
- **Datum původní publikace:** *září 2022*
- **Datum této publikace:** *únor 2023*

„My anarchisté, at' už žijeme kdekoli a mluvíme jakýmkoli jazykem, jsme solidární s vykořisťovanými lidmi, at' už jsou kdekoli, a s těmi, kteří žijí v hrozných podmínkách válek. Cítíme, že je naší povinností podporovat a být solidární s civilními hlasy, ale ne s politickými stranami, vládami a státy.“⁽¹⁾

Tento text je pokusem o kritickou reflexi současných militaristických tendencí v anarchistickém hnutí. Zároveň předkládá antimilitaristické pohledy jako způsob jakým se vyrovnat s válkou nejen teoreticky, ale také jak ji prakticky sabotovat. Je zarážející kolik lidí hlásících se k anarchismu, s propuknutím války na Ukrajině přijalo buržoazně demokratickou propagandu a podporuje válečnou mobilizaci koordinovanou ukrajinským státem. Plně sdílíme znepokojení anarchistů z Oaklandu, San Francisca, New Yorku a Pittsburghu, kteří ve svém prohlášení uvedli: *„Netoužíme po tom, abychom mezi anarchisty slyšeli další militaristické výzvy k eskalaci meziimperialistických válek.“* Těší nás, že tento rozhořčený hlas se ozývá také z jiných částí světa, včetně regionů střední a východní Evropy. Váleční propagandisté se snaží tento hlas zneviditelnit, překřičet, marginalizovat, jenže on se vždy znovu vynořuje, jak dokládá i tento náš příspěvek.

„Konvenční frontová válka mezi proti sobě stojícími armádami je typem boje, do něž se pouští státy a jenž si žádá replikaci státních organizačních forem, a proto nemůže dost dobře koexistovat s revolučním bojem.“, prohlásila v jedné ze svých analýz skupina *Antagonism*. Souhlasíme a chceme právě v tomto duchu rozvíjet naši kritiku podpory jedné z válčících stran, aniž bychom však pouštěli ze zřetele lidi, které válka postihuje.

---

1) *Kurdish-speaking Anarchist Forum (KAF):*

<https://www.anarchistcommunism.org/2019/10/20/kurdish-speaking-anarchist-forum-kaf-statement/>

Naše neochota k podpoře jakéhokoli armádního a vojenského typu boje není pasivní moralistický postoj. Odmítnutí je současně také aktivním zapojením do jiných než vojenských forem boje, který problémy nahlíží z třídní, nikoli vlastenecké, nacionalistické nebo liberálně demokratické perspektivy. Nevypovídáme podporu lidem, které válka masakruje, traumatizuje a připravuje o zázemí. Jen prostě nesdílíme militaristickou propagandu, která za konstruktivní způsob podpory těchto lidí vydává zapojení se do válečné vřavy. Nenabádáme lidi aby se nebránili imperialistické agresi. Varujeme je však před tím, že ve válce se vždy proti jednomu agresorům bojuje, zatímco jiným se straní a dodává prostředky pro budoucí agresi. Z toho důvodu jediné východisko vidíme v přeměně meziimperialistické války na revoluční boj, neboli **třídní válku**.

Naše argumenty se v tomto textu snažíme vyjasnit polemickým vyvracením mýtů, které čteme a slýcháme, když se různí lidé vyjadřují k válce na Ukrajině. Je smutné, že tyto mýty přiživují i někteří z těch, kteří se hlásí k anarchismu. Na druhé straně je potěšující vidět, že je dost také těch, kteří s námi sdílí antimilitaristická, internacionalistická a revolučně defétistická stanoviska. Některé z nich v našem příspěvku citujeme abychom zdůraznili fakt, že antimilitarismus má zastání i v současnosti a není to jen překonaný pohled dávno mrtvých anarchistických teoretiků.

NĚKTEŘÍ ANARCHISTÉ Z REGIONU STŘEDNÍ EVROPY (ZÁŘÍ 2022)

„Teorie bez praxe je mrtvá, praxe bez teorie je slepá.“

Mýtus 1: Neválčí se za stát, ale v obraně lidí pod palbou imperiálního vojska.

Je zajímavé, jak se argumentace podporující vojenskou mobilizaci postupně proměňuje, ikdyž obsahově jde stále o tutéž situaci. Nejprve jsme slýchali, že anarchisté v ukrajinských armádních jednotkách pouze chrání životy civilistů, ale neobhajují žádný stát. Po několika týdnech už se hovořilo o dočasném taktickém spojení se silami státu, bez kterého by prý nebylo možné civilní obyvatelstvo chránit. Teď už se zase otevřeně mluví o boji za liberální demokracii, tedy za konkrétní formu státního zřízení.

Všechny tyto formulace nás mají přesvědčit, že lze vést buržoazní válku koordinovanou státními strukturami, ale vyhnout se u toho posilování těchto struktur a nevést tím boj za zájmy buržoazie. Vždy je nutné vidět, co se reálně děje, což v některých případech není to samé jako to, co o tom ději tvrdí přímí účastníci nebo pozorovatelé. Anarchisté v ukrajinských armádních jednotkách fakticky bojují za stát a jejich tvrzení, že se to neděje, neodpovídá realitě. Působí to spíše jako zoufalá snaha vyrovnat se s rozporu nebo ještě hůře, jak vzbudit pocit, že vlastně žádné rozpory neexistují.

„Účast anarchistů a anarchistek v této válce v rámci ozbrojených sil působících na Ukrajině považujeme za rozchod s ideou a věcí anarchismu. Tyto jednotky nejsou nezávislé, jsou podřízeny ukrajinské armádě a plní úkoly stanovené úřady. Nepředkládají sociální programy a požadavky. Naděje na uskutečnění anarchistické agitace jsou pochybné. Na Ukrajině neprobíhá žádná sociální revoluce, kterou by bylo třeba bránit. Jinými slovy, tito lidé, kteří si říkají anarchisté, jsou

prostě poslání “bránit vlast” a stát, hrát roli potravy pro kapitál a posilovat nacionalistické a militaristické nálady mezi lidmi.“⁽²⁾

„Je třeba poznamenat, že různí ukrajinští anarchisté vstoupili do armády z různých důvodů. Černá vlajka se spíše snažila prosazovat anarchistický program v řadách armády a širšího obranného hnutí. Jejich zkušenosti považujeme za cenné, i když neúspěšné, a předpoklady o tom jsme vyjádřili v rozhovoru z prvních dnů války. Jiní naopak spíše chrání ukrajinský stát před útoky anarchistů – proto se k nim chováme stejně negativně jako ke státu jako takovému. Slovně všichni tvrdí, že nejsou pro stát, ale pouze pro ukrajinský lid, nicméně ani takovou jezuitskou rétoriku nemohou používat revolučním způsobem. Chcete-li pomoci ozbrojeným silám, z nichž mnozí vojáci nemají ani neprůstřelnou vestu, o munici nemluvě – dobře, pomozte jim, navažte užitečné kontakty pro poválečnou dobu, jako Malatesta podporoval kubánské povstalce proti Španělsku a libyjské proti Itálii... Proč se ale ani Zelenského pravíci odpůrci neostýchají využít každého případu takové nespravedlnosti k podkopání důvěry v ukrajinské úřady, zatímco oni naopak v anarchistických kruzích hájí pouze zájmy ukrajinského státu? Ti, kdo nechtějí poslouchat žádnou vládu, nemají důvod považovat takové skupiny za její skutečnou alternativu, a ti, kdo milují stát, takovou schizofrenní exotiku nepotřebují – pro ně jsou tu obyčejné nacionalistické strany a hnutí.“⁽³⁾

Mýtus 2: Bez vojenských operací by nebylo možné ochránit životy ukrajinského obyvatelstva a vzdorovat ruskému impériu.

Je plně legitimní chránit životy lidí bombardovaných měst. Dělat to formou konvenčního válčení však fakticky znamená chránit integritu toho či onoho státu. Navíc je sporné tvrdit, že právě tímto způsobem lze zachránit maximum životů. Pokračující válečná mobilizace vede k postupující brutalizaci války a mrtvých přibývá. Setrvat v místě bombardování současně

---

2) *Ruská sekce Mezinárodního asociace pracujících (KRAS) odpovídá na otázky týkající se války na Ukrajině:*

<https://priamaakcia.sk/Ruska-sekcia-Medzinarodnej-asociacie-pracujucich-KRAS-odpoveda-na-otazky-tykajuca-sa-vojny-na-Ukrajine.html>

3) *Rozhovor s ukrajinskou anarchistickou skupinou Assembly:*

<https://kronika.noblogs.org/post/2022/09/13/rozhovor-s-ukrajinskou-anarchistickou-skupinou-assembly/>

zvyšuje riziko úmrtí. Navíc zastavit bombardování lze i jinak než vysláním vlastních vojsk na frontu. Ukrajinská armáda si zvolila čelní vojenský střet, který ze své podstaty nemůže probíhat bez toho aby lidé ve velkém umírali. Nezapojení se do válečné formy boje však neznamená obětovat bombardované obyvatelstvo, protože nejde o pouhé odmítnutí válčit, ale současně také o organizování jiných než válečných forem ochrany ohrožených životů. Někteří organizují přesun nejohroženějších osob do bezpečných míst. Jiní útočí na ekonomickou, politickou i vojenskou moc ruského impéria a často to dělají z různých míst po celém světě.

Dopady militaristické propagandy jsou zničující. Někteří lidé opravdu uvěřili, že státy vedená válka je nejvhodnější způsob jak zachraňovat životy a navíc podle nich způsob jediný.

„Odmítáme se vrátit k této smrtící logice a jsme se všemi odvážnými odpůrci, kteří jsou v Rusku a Bělorusku navzdory velmi brutálním policejním represím proti této šílené válce. Podporujeme jakoukoliv dezerci a vyzýváme Evropu, aby otevřela své hranice všem, kteří prchají nebo se odmítají účastnit války.“⁽⁴⁾

„Všestranné pokrytí protiválečného bojkotu, sabotáží a dalších přímých akcí je hlavním tématem naší anglické mezinárodní rubriky od prvních dnů invaze! Spolu s tím bychom měli pochopit, že národní jednota Ukrajinců kolem Zelenského moci se opírá pouze o strach z vnějšího ohrožení. Proto jsou protiválečné podvratné akce v Rusku nepřímou hrozbou i pro ukrajinskou vládnoucí třídu, a proto považujeme jejich informační podporu za internacionalistický čin.“⁽⁵⁾

Mýtus 3: Ruské impérium lze porazit jedině vojenskou silou.

Stabilitu impéria nezaručuje jen vojenská převaha, ale především ekonomická základna, na které navíc vojenská mašinérie závisí. Další pilíře tvoří politické struktury a panující ideologie vládnoucí třídy.

---

4) Confédération Nationale du Travail – CNT, členská sekce Mezinárodní asociace pracujících:
<https://osip.cz/prohlaseni-francouzske-cnt-map-k-valce-na-ukrajine-mir-chatrcim-valku-palacum/>

5) Rozhovor s ukrajinskou anarchistickou skupinou Assembly:
<https://kronika.noblogs.org/post/2022/09/13/rozhovor-s-ukrajinskou-anarchistickou-skupinou-assembly/>

Ruské impérium usiluje o co nejvýhodnější podmínky v rámci mezinárodního obchodu a geopolitického vlivu. V tomto ohledu se jeho moc rozprostírá po celém světě, nikoli jen v regionech Ruské federace. Lidé nemusejí být na válečné frontě aby základnu impéria podryvali. Například bombardéry ruské armády lze zastavit tím, že budou odříznuty od zdrojů, které potřebují ke svému provozu. Zdroje lze vyvlastňovat, ničit, znefunkčňovat nebo blokovat jejich přesun. Možností je mnoho.

„Nacionalismus a zbrojení nikdy nejsou emancipační sociální reakcí, zejména ne za těchto okolností. Neposkytují žádnou perspektivu nad rámec bídy, naopak ji udržují a prohlubují. Odmítáme militarizaci veřejného diskurzu a přezbrojování. Nedoufáme v ještě větší zbrojení, které jen podporuje kapitalistickou konkurenci, globální závody ve zbrojení a regionální konflikty. Naší perspektivou je dezerte a demon-táž veškeré válečné techniky.“⁽⁶⁾

„Nejde o to, jak by chaotické a bouřící se civilní obyvatelstvo mohlo v zuřivé bitvě silou zbraní porazit dobře organizované, disciplinované armády kapitalistických států, nýbrž o to, jak by masové hnutí mohlo zevnitř ochromit schopnost vojska efektivně bojovat a způsobit tak kolaps a rozpad ozbrojených sil státu.“⁽⁷⁾

„(..) poté, co ruská vojska většinou ztratila svůj útočný potenciál, začala se i na Ukrajině projevovat vlna sociální nespokojenosti(..)“⁽⁸⁾

„Důležitější otázkou pro nás jako revolucionáře a internacionalisty je, jak jako pracující třída šíříme odpor k této válce a projevujeme solidaritu s těmi z naší třídy, kteří jsou pod palbou, aby umírali za zájmy kapitálu? Defétismus není pacifismus, to si nemůže dovolit – je to aktivní obrana společenství a odpor proti myšlence kapitalistického ví-

---

6) *Solidarita s dezertéry a emancipačními protestními hnutími!*

<https://zdola.org/solidarita-s-dezertery-a-emancipacnymi-protestnymi-hnutiami/>

7) *Khaki rebelové: Podvracení amerických ozbrojených sil za vietnamské války:*

<https://kknihovna.wordpress.com/2011/02/23/khaki-rebelove-podvraceni-americkykh-ozbrojenych-sil-za-vietnamske-valky/>

8) *Rozhovor s ukrajinskou anarchistickou skupinou Assembly:*

<https://kronika.noblogs.org/post/2022/09/13/rozhovor-s-ukrajinskou-anarchistickou-skupinou-assembly/>

těžství nebo kapitalistického míru. Mír, který si představují, pokud to kdy zbrojní průmysl a kapitál dovolí, je již předem definován jako zamrzlý nebo probíhající válečný konflikt. Neúprosný výnosný mlýn, který mele těla pracujících, aby živil moc západem podporovaného milionáře Zelenského a kleptokratického diktátora Putina.“⁹⁾

Mýtus 4: Populace Ukrajiny je pod palbou dobře vyzbrojené ruské armády, proto se obrana neobejde bez zbrojní podpory od NATO a vlád Evropské unie.

Proti vojenské invazi putinovského imperialismu lze a je nutné bojovat jinak než válečnými prostředky. Problém proválečné argumentace je, že obranu před imperiální agresí redukuje jen na jedinou možnost a to tu nejvíce rizikovou: čelní vojenský střet. Vůbec se nebere v úvahu možnost rozkládání vojenských sil zevnitř přímo těmi, kteří jsou pro válečné účely verbováni. Ve všech válkách se dříve či později oběvují nejen dezertérské tendence, ale také různé druhy sabotáží ze strany řadových vojáků, kteří prostě přestali věřit, že jejich válečné nasazení má nějaký legitimní důvod. Sabotáže ke kterým dochází nevyžadují nákladné prostředky ani profesionální zbraně. Jejich destruktivní účinky přesto dokáží vyřadit z provozu monstrózní vojenské stroje nebo výrazně pozdržet postup armádních jednotek. Tyto sabotáže jsou tak snadno uskutečnitelné právě z důvodu, že je provádějí přímo členové vojenských jednotek, kteří zpravidla mají poměrně snadný přístup ke zranitelným bodům válečné techniky a infrastruktury. Někdy stačí i jediná matice hozená do pohonného soukolí.

Problémem zůstává, že se příliš úsilí vkládá do válečné propagandy, která všechny ruské vojáky vykresluje jako zfanatizované stoupence putinova režimu. Přestože ven prosakují informace o ruských vojácích, kteří již nechtějí válčit, velice málo prostředků jde na agitaci a síťování, jež by je podporovalo v dezerci a sabotáži válečného úsilí. Jestliže existuje nespočet iniciativ, které podporují civilní uprchlíky, mělo by být dost i těch, které zajistí bezpečí pro dezertéry a sabotéry. Dokud se v duchu válečné propagandy bude na všechny vojáky nahlížet jako na loajální pěšáky státu, nebudou mít řadoví vojáci mnoho motivace k sabotérství.

---

9) *Žádná válka! Žádný mír!*

<https://kronika.noblogs.org/post/2022/08/02/zadna-valka-zadny-mir/>

Můžeme se podívat na příklad machnovců, kteří vedli agitaci v řadách zne-
přátelených armád (bílých i rudých), čímž zvýšili četnost dezertérství, pře-
běhnutí, sbratřování, sabotérství a nebo obracení zbraní řadových vojáků
proti důstojníkům. Jak snadné a zároveň účinné mohou být vnitřní sabotér-
ské taktiky ukazuje i příklad sabotérství v americkém vojsku během války
ve Vietnamu. Citujme z textu Khaki rebelové: Podvracení amerických oz-
brojených sil za vietnamské války:

„Extrémně užitečnou taktikou byla sabotáž. 26. května 1970 se USS Anderson připravovala k odplutí ze San Diega do Vietnamu. Jenže někomu se do hlavního ozubeného převodu vysypaly matice, šrouby a úponové držáky. Došlo tedy k velké poruše, kdy vznikla škoda ve výši tisíců dolarů a odplutí bylo o několik týdnů odloženo. Několik námořníků bylo sice obviněno, ale pro nedostatek důkazů byl celý případ smeten se stolu. Jak angažovanost námořnictva ve válce eskalovala, rostla i míra sabotérství. V červenci 1972 byly díky sabotáži během tří týdnů zneprovozuschopněny dvě letadlové lodě námořnictva. 10. července zachvátil silný požár admirálový kajuty a radarovou stanici USS Forestall, čímž vznikla škoda za více než 7 milionů dolarů. Nasažení lodi se tak opozdilo o dva měsíce a něco. Koncem července kotvila USS Ranger v kalifornské Alamedě. Jen pár dní před plánovaným odjezdem lodi do Vietnamu se v redukčních převodech motoru číslo čtyři ocitla škrabka na barvu a dva dvanáctipalcové šrouby, které způsobily škodu skoro 1 milion dolarů a kvůli rozsáhlým opravám si vynutily tři a půlměsíční zpoždění operací. Obviněný námořník byl zproštěn viny. V jiných případech námořníci zase na moři házeli přes palubu lodi všemožné vybavení.“⁽¹⁰⁾

*„NATO se nestará o větší nebo menší svobodu pro obyvatelstvo Ukra-
jiny, ale o geopolitické obranné linie, trhy a sféry vlivu a právě kvůli
nim bude ochotné investovat miliardy Eur a výzbroj.“⁽¹¹⁾*

---

10) Khaki rebelové: Podvracení amerických ozbrojených sil za vietnamské války:
<https://kknihovna.wordpress.com/2011/02/23/khaki-rebelove-podvraceni-americkych-ozbrojenych-sil-za-vietnamske-valky/>

11) Proti válce a vojenské mobilizaci: předběžné poznámky k invazi na Ukrajinu:
<https://subverze.noblogs.org/post/2022/07/23/proti-valce-a-vojenske-mobilizaci-predbezne-poznamky-k-invazi-na-ukrajinu/>

Mýtus 5: Anarchisté na Ukrajině nemohou bojovat jinak než připojením se k armádě, protože zde neexistuje masové hnutí pracujících, které by mělo prostředky a kapacitu na anarchistické způsoby organizování.

Podle této logiky bychom tedy mohli tvrdit, že pracující všude na světě mají chodit k volbám, spojovat se s parlamentními stranami a o řešení sporů se zaměstnavateli žádat policii i soudy, dokud nebudou mít dost kapacit na to, se proti celému bužozně demokratickému systému postavit vlastními formami masové organizace. Je to nesmysl. Podobný jako, když nám je tvrzeno, že dnes se musíme na Ukrajině spojovat se státem, abychom někdy později mohli bojovat proti němu.

Ve skutečnosti nepoměr sil mezi státem a pracujícími existuje i v zemích, kde jsou masová hnutí pracující třídy. Anarchisté nemohou čekat, až se poměr sil překlopí v jejich prospěch. Právě každodenním bojem mimo struktury státu a jim navzdory, mohou poměr sil změnit. Oproti tomu spoléhání se na spojenectví se státem přispívá k upevnění jeho pozice. Navíc, dochází k tomu za přispění těch, kteří se proti němu třeba i vymezují, avšak jen rétoricky, nikoli prakticky. Anarchisté vždy tvrdili, že prostředky musejí odpovídat cíli. Prostřednictvím státočinných struktur nelze dosáhnout jiných než státočinných cílů. Masové hnutí nelze vybudovat tak, že budeme pracující nabádat aby se spojovali s orgány státu, protože tím se spíše naučí tyto orgány akceptovat a podporovat, než se proti nim vymezovat a podvracet je. Každým spojenectvím se státem pracující postupně ochromují tendenci spoléhat se na vlastní sílu a zdroje. Ztrácí víru, že mohou sebeorganizací něčeho dosáhnout a tím přiživují přesvědčení, že bez pomoci státu jsou bezmocní.

Další kapitolou by pak mohl být výčet všech ústupků, které bychom musejí udělat, aby takové spojenectví mohlo proběhnout, kdežto stát dělá jen drobný ústupek ve smyslu dočasné tolerance. Nedává ale žádnou záruku, že až s pomocí anarchistů dosáhne svých cílů, tento ústupek se nezmění v tendenci anarchisty eliminovat a potlačit.

„Putin se snaží rozšířit své autokratické panství a rozdrtit jakékoliv hnutí odporu nebo rebelie jak uvnitř, tak vně ruských hranic. Jenže když teď všichni západní demokraté sborově pějící o obraně svobody

a míru, jedná se o organizované pokrytectví: jsou to ti samí demokraté, jejichž “mírové operace” neboli válečné agrese, drony, bomby a okupace vynucují koloniální vztahy moci a vykořisťování, dodávají diktátorům a mučitelům zbraně a jsou přímo nebo nepřímo zodpovědní za masakry uprchlíků a povstalců.“⁽¹²⁾

„Příklady praktické činnosti, kterou mohou anarchisté podnikat proti válce, spočívají v boji proti proválečné propagandě, průmyslových akcích, sabotážích, podpoře uprchlíků, vzájemné pomoci a boji proti systému imigračních kontrol, který brání lidem opustit válečné zóny a usadit se, kde se jim zlíbí, a naopak je nutí spoléhat se na obchodníky s lidmi.“⁽¹³⁾

Mýtus 6: Neúčastí na válce se pracující třída vzdává zbraní, které může použít na svou obhajobu.

Odmítat podporu buržoazní války neznamena vzdát se zbraní. Je ale důležité zodpovědět strategickou otázku proti komu a jakým způsobem zbraně použít? V této válce jich je použito proti v současnosti agresivnějšímu imperiálnímu bloku v obraně jiného imperiálního bloku. Pracující třída je do války vtahována a zároveň podstupuje největší ztráty. Takové využití zbraní je kontraproduktivní.

Pokud se ale zbraně obracejí proti buržoazii a vojenskému důstojnictvu nebo strukturám státní moci (té ruské stejně jako ukrajinské), nemáme s tím problém. Naštěstí i takové případy můžeme vidět na obou stranách válečné linie. Pokud má pracující třída prolévat krev, tak jen za své zájmy, což není to samé jako vykrváct za vlast, národ, demokracii nebo buržoazní bohatství.

Ukrajinský stát dbá na to, aby ozbrojené složky byly pod centrálním velením jeho úřadů a armády, čemuž se podřizují dokonce i ti “anarchisté”, kteří bezhlavě propadli militaristické tendenci. Lze předpokládat, že i kdy-

---

12) *Proti válce a vojenské mobilizaci: předběžné poznámky k invazi na Ukrajinu:*
<https://subverze.noblogs.org/post/2022/07/23/proti-valce-a-vojenske-mobilizaci-predbezne-poznamky-k-invazi-na-ukrajinu/>

13) *Anarchismus, nacionalismus, válka a mír:*
<https://kronika.noblogs.org/post/2022/07/01/anarchismus-nacionalismus-valka-a-mir/>

by došlo k vojenské porážce ruské armády, ukrajinský stát bude usilovat o odzbrojení obyvatelstva, které nyní sám ozbrojuje za bedlivého dozoru státních autorit. V minulosti vždy, když nějaký stát anarchistům umožnil ve větší míře se ozbrojit, později dělal vše pro odzbrojení. Anarchisté nejednou hráli roli užitečných idiotů, kteří nejprve bojovali za zájmy státu a buržoazie, které chybně definovali jako zájmy pracující třídy, aby po vybojování bitev končili ve věznicích a mučírňách, před soudy a na popraviš-
tích stejných institucích, které jim zbraně dodaly.

„Tváří v tvář hrůzám války je velmi snadné udělat chybu a bezmocně volat po míru. Kapitalistický mír však není mír. Takový “mír” je ve skutečnosti jinak inzerovaná válkou proti pracujícím. V této situaci důsledný antimilitaristický postoj znamená vyvinout přímé úsilí k zastavení kapitalistické války (...).

Protože úkolem všech revolucionářů je bojovat proti své vládnoucí třídě a jejím militaristickým zločinům během kapitalistických válek, bude se Anarchosyndikalistická iniciativa v tomto kontextu i nadále zaměřovat na vzdorování všem imperiálním a kapitalistickým silám v Srbsku, z nichž má v současnosti nejsilnější vliv NATO. Budeme také bojovat proti všem pokusům nadržet se neutrality a stavění se na jakoukoli stranu ve válkách vedených proti lidem na celém světě.

Zároveň vyzýváme vojáky všech válčících stran, aby odmítli příkazy svých důstojníků a znemožnili řízení všech kapitalistických armád. Vyzýváme obyvatele válčících zemí, aby se postavili válce a co nejvíce sabotovali válečné úsilí “svých” států.“⁽¹⁴⁾

„Jestliže se teď ukrajinští anarchisté rozhodnou bránit se se zbraní v ruce – bránit sebe a své blízké, ne ukrajinský stát – pak stojíme solidárně za nimi. Ale anarchistický postoj proti válce, dokonce i proti imperialistické agresivní válce, se nesmí zvrhnout v obranu státu a jeho demokracie nebo v to, že se staneme jeho pěšci. Nevybíráme si stranu menšího zla nebo tu, kde jsou demokratičtější vládcí, protože ty

---

14) Anarhosindikalistička inicijativa, Sekcija Međunarodnog udruženja radnika i radnica (Anarchosyndikalistická iniciativa – Mezinárodní asociace pracujících): <https://osip.cz/prohlaseni-srbskych-odboraru-z-asi-map-k-valce-na-ukrajine-promente-kapitalisticke-valky-v-revoluci-pracujicich/>

samé demokracie se také zajímají jen o expanzi své moci a jsou také postaveny na represí a imperialismu.“⁽¹⁵⁾

„Tím, že analýzu našich efektivních možností boje dovedeme do krajnosti, se nevzdalujeme od antimilitaristického závazku a od problému války; naopak, jsme schopni dát mnohem přesnější a významnější odpověď, náznak a mnohem podrobnější projekt intervence, než se děje v současné době, kdy jsme pouze šířiteli teoretických přeřeků vládnoucí třídy a lacinými žvanily humanistického maximalismu, který může sdílet každý(..)“⁽¹⁶⁾

„Anarchisté nejsou proti militarismu z důvodu, že by byli všichni pacifisté. Neprotestují proti symbolu zbraně, ani nemohou přijmout odsouzení ozbrojeného boje obecně, abychom použili onen přísně technický termín, který by si zasloužil rozšířenou úvahu. Naopak, s určitým použitím zbraní naprosto souhlasí.“⁽¹⁷⁾

Mýtus 7: Zapojení ukrajinského obyvatelstva do války bylo vynuceno invazí ruských vojsk.

Ukrajinská populace měla na výběr, ale část si zvolila variantu zapojení se do války opevněním se a teritoriální obranou. Nikdo nerozhodl za tyto lidi. Výběr souvisí spíše se silnou vlasteneckou a nacionalistickou tendencí ukrajinské populace, než s tím, že by byl okolnostmi vynucen a neexistovala by jiná možnost. Ukrajínští nacionalisté zkrátka raději volí vlastenecké umírání na válečné frontě než vedení méně riskatního, ale účinného boje z pozic mimo “vlast”, případně uvnitř země ale jinak než čelním vojenským střetem.

Místo vojenské porážky vyžadující příliš obětí, lze organizovat odlišný odpor proti impériu s menšími oběťmi. Odporovat lze bez toho, abychom zbytečně umírali na válečné frontě.

---

15) *Proti válce a vojenské mobilizaci: předběžné poznámky k invazi na Ukrajinu:*
<https://subverze.noblogs.org/post/2022/07/23/proti-valce-a-vojenske-mobilizaci-predbezne-poznamky-k-invazi-na-ukrajinu/>

16) *Alfredo M. Bonanno Towards Anarchist Antimilitarism:*
<https://theanarchistlibrary.org/library/alfredo-m-bonanno-towards-anarchist-antimilitarism>

17) *„Jako zloděj v noci.“ – Alfredo M. Bonanno*

Čteme zprávy o tom, kolik prostředků anarchisté vybrali na pořízení vojenské výzbroje pro ukrajinské vojáky. Klademe si u toho otázku, kolik úspěšných přímých akcí proti válce by mohlo být realizováno, kdyby tyto prostředky nepohltila válečná mašinerie? Dokonce i z natolik od fronty vzdálených míst jako jsou kupříkladu Drážďany, lze zasazovat údery ruské armádě, ekonomice a byrokracii. Je frustrující vidět, že anarchisté raději sypou prostředky do armády, než do aktivit, které sabotují, blokují a podrývají válku.

„Početní stav ukrajinské armády se blíží milionu lidí a několik desítek bojovníků pod černými vlajkami je kapkou v moři, která není schopna demonstrovat nic jiného než vlastní marnost a bezmoc.“⁽¹⁸⁾

„Ruská invaze na Ukrajinu je agresivní válkou, která je pokračováním ruské autoritářské domácí politiky a usiluje o získání moci, která je ideologicky spojena s předsovětskými, carskými časy. Válka je také součástí kapitalistické soutěže o hegemonii, podíly na trhu a sféry vlivu mezi globálními mocenskými bloky Ruska, Číny, USA a EU. Touto konkurenční logikou se řídí i geostrategické cíle NATO. Jedná se o mezinárodní vojenskou alianci, která prosazuje své vlastní zájmy. V konečném důsledku se jedná o vojenskou alianci států, nikoli o demokratickou instituci “svobody”, jak je v současnosti deklarována. Žádné “humanitární” války neexistovaly a neexistují. Existují pouze války. A na této úrovni konfliktu mohou sociální hnutí pouze prohrát. Jejich hlavní nepřítel je proto vždy v jejich vlastní zemi.“⁽¹⁹⁾

„Hrůza války promítaná z dálky nevyhnutelně vyvolává vlny hněvu, soucitu, lítosti a pocitu bezmoci, čehož sami naši šéfové a jejich státy využívají, aby případný probouzející se odpor nasměřovali do slepé uličky charity. Manipulují nás do falešných stranických rozhodnutí ve prospěch jedné či druhé bojující strany. To je skutečná mlha války, která se nás snaží zaslepit před tím, co by mělo být zřejmé – šéfové na obou stranách jsou našimi nepřáteli, protože pracující obou stran trpí a umírají v očekávání naší třídní solidarity v akci.“⁽²⁰⁾

---

18) Rozhovor s ukrajinskou anarchistickou skupinou Assembly:

<https://kronika.noblogs.org/post/2022/09/13/rozhovor-s-ukrajinskou-anarchistickou-skupinou-assembly/>

19) Solidarita s dezertéry a emancipačními protestními hnutími!

<https://zdola.org/solidarita-s-dezertery-a-emancipacnymi-protestnymi-hnutiami/#more-784>

20) Revoluční defétismus:

Mýtus 8: Zapojením se do války na straně ukrajiny dochází k obhajobě zájmů pracující třídy v ukrajinském regionu.

Položme si otázku, co vlastně vojenské operace zachraňují. O problematičnosti tvrzení, že jsou to lidské životy jsme se již zmínili. Dále bychom se mohli zabývat materiálním zázemím, které je ničeno palbou a bombardováním. Pro pracující na Ukrajině to jsou zejména domy, byty, kulturní střediska, obchody, infrastruktura městské dopravy a jiných služeb. Vše toto je převážně vlastněno buržoazií nebo státem a využívá se to k akumulaci zisku ždímaného z pracujících, kteří to užívají. I když to částečně slouží k uspokojování potřeb pracujících, děje se to na bázi vykořisťovatelských principů.

Máme pochopení pro situace, kdy milicionáři v občanské válce ve Španělsku bojovali za záchranu budov a infrastruktury pod dělnickou správou. Proč by ale pracující na Ukrajině měli umírat v boji za záchranu buržoazního majetku a teritoria spravovaného státem? Pracující Ukrajiny vlastní a spravují jen mizivé procento místního bohatství. Věříme, že mezinárodní solidarita dokáže zajistit adekvátní náhradu za zázemí, které pracujícím válka sebere. Chápeme, jak je těžké se vzdát toho, co vnímáme jako domov a oblíbená místa. Jenže nasazovat při obraně takových míst život, nám přijde nepřiměřená obět, obzvláště pokud víme, že jde převážně o obranu majetku kapitalistů, na jehož správě mají pracující zanedbatelný podíl.

Dalšími bráněnými objekty jsou průmyslové, výrobní a skladové budovy, dále zemědělská pole, těžební a stavební společnosti. V těchto místech bývají pracující zaměstnáni a již dlouhou dobu před válkou z nich mnoho přechalo za lepším životem do jiných zemí. Jaký mají pracující zájem na obraně těchto míst přímo spojených s jejich mizérií, míst, kde jsou vykořisťováni, ponižováni a vyčerpáváni?

Válka se také zaměřuje na obranu stávajícího politického a ekonomického zřízení, tedy konkrétní kapitalistické formy, která je závislá na vykořisťování pracujících a nadvládě státu nad populací. Tato válka si neklade za cíl jiné než kapitalistické fungování a není v zájmu pracujících prolévat vlastní krev v obraně takového zřízení.

Netvrdíme, že ukrajinští pracující nemohou válčením zachránit nic z toho, co pro ně má smysl. Jenže vidíme, že válka se mnohem více soustředí na ochranu buržoazního majetku i privilegií a také infrastruktury státní moci. A to opravdu není v zájmu pracujících. Říkáme ano obraně životů a osobního zázemí pracujících třídy. Říkáme ne umírání a mrzačení při obraně buržoazního majetku a privilegií. V případě války na Ukrajině se brání především to druhé.

„Naštěstí nebo bohužel jsme jediným anarchistickým kolektivem na Ukrajině, jehož hlas během těchto šesti hrozných měsíců výrazně vzrostl. Pravděpodobně proto, že poskytujeme užitečné informace pracujícím v jejich každodenní konfrontaci se šéfy či úředníky, a náš postoj s odsouzením obou válčících států. Agresor páchá otevřenou genocidu na všem ukrajinském a “malá trpící demokratická oběť” drží většinu obyvatelstva jako rukojmí, aby mohla v zahraničí ukazovat další krvavé obrázky a požadovat další peníze. Okrádá své poddané všemi dostupnými prostředky, zatímco do vládní čtvrti ještě nevlétla jediná ruská raketa. Náš pohled je docela blízký těm, kteří v této bezútešné díře bez jasné budoucnosti nemají co bránit.“⁽²¹⁾

„Nejsme odborníci na geopolitiku, dokonce ani amatéři; nejsme odborníci na energetické zásoby, ani průmyslové, ani zemědělské. Ve skutečnosti nejsme experti prakticky na nic, pouze na naše řemeslo a práci jako dělníci, jimiž jsme. A to je přesně to, CO nám dává legitimitu, abychom hanobili válku proti nám v realitě lidí z pracujících třídy. Protože toto, i když nám říkají něco jiného, není o vlasti, ani o historických územích, jde o kapitalismus a vyhrocenou nenávist tohoto systému vůči lidem, nenávist pramenící z touhy vydělávat stále více peněz a dosáhnout stále větší moci. Mohou nám říkat, že ten zlý je jeden nebo druhý, ale realita je mnohem jednodušší: realita je opět to, čím trpí pracující třída bez ohledu na jejich národnost: smrt, utrpení, vystěhovalectví...“⁽²²⁾

---

21) Rozhovor s ukrajinskou anarchistickou skupinou Assembly:
<https://kronika.noblogs.org/post/2022/09/13/rozhovor-s-ukrajinskou-anarchistickou-skupinou-assembly/>

22) Confederación Nacional del Trabajo / CNT – MAP (Národní konfederace práce, členská sekce Mezinárodní asociace pracujících): <https://osip.cz/prohlaseni-spanelskych-odboru-cnt-map-ne-valce-ne-militarismu-proti-kazdemu-imperialismu/>

„Putin nevtrhl na Ukrajinu ve prospěch ruských dělníků. Ani Spojené státy, ani Evropa, ani NATO nenasadily své vojáky Rusku pod nos v zájmu ukrajinských dělníků či v zájmu evropských a amerických pracujících. Rozšíření NATO na Ukrajinu či kamkoli jinam představuje kapitalistický militarismus, a jako takové dělnickým zájmům škodí. Stejně tak ruská vojenská ofenziva představuje kapitalistický militarismus a útok proti všem pracujícím. Přítomnost sil NATO na Ukrajině nebo ruská invaze této země jsou plány, které pracují ve prospěch světových kapitalistů. Běžní lidé prolévají krev a ztrácejí životy, naše domovy se mění v trosky – ale oni na tom vydělávají.“⁽²³⁾

„Srovnáme-li vládou kontrolovanou část Ukrajiny se zeměmi EU... Věřte nebo ne, ale i historické centrum typického ukrajinského města, včetně toho našeho, může být mnohem méně obyvatelné než západní slumy. Nemáme tu co bránit, kromě trůnů úřadů a polí korporací. Proto se naši úředníci tak bojí svobodného odchodu lidí pryč: služba v armádě na obranu plantáží oligarchie není pro mnohé vojáky tou nejžádanější možností, ale jediným dostupným příjmem v takových podmínkách.“⁽²⁴⁾

Mýtus 9: Otevřená diktatura je pro sebeorganizaci méně příznivým terénem než liberální demokracie za kterou se na Ukrajině válčí.

Toto tvrzení je čistě spekulativní. Nelze prokázat, že se pracující třída na demokratickém terénu bude více a lépe organizovat než na tom nedemokratickém. Jestliže je taková spekulativní úvaha přijatelná v rámci diskuze, nelze jí apceptovat jako zdůvodnění sebeobětování pracující třídy pro válku. Jak dobře poznamenal projekt Proletarchiv: *„Proletariát v ČR nebyl schopen využít terén demokracie za posledních 30 let a na Ukrajině by měl za údajný demokratický terén (čistá ideologická představa) proletariát umírat.“*

Ve světě můžeme vidět různé více či méně demokratické nebo autoritativní

---

23) Antimilitaristické prohlášení dělníků z Haft Tappeh (Írán):
<https://kronika.noblogs.org/post/2022/07/21/antimilitaristicke-prohlaseni-delniku-z-haft-tappeh-iran/>

24) Rozhovor s ukrajinskou anarchistickou skupinou Assembly:
<https://kronika.noblogs.org/post/2022/09/13/rozhovor-s-ukrajinskou-anarchistickou-skupinou-assembly/>

terény. Někde je třídní boj v úpadku nebo stagnuje, jinde se kvalitativně i kvantitativně rozvíjí. Učinit závěr, že úpadek je automaticky přítomný v diktaturách zatímco vzestup v demokraciích je velmi nepřesný. V diskuzi je takové stanovisko jen výsledek chybné analýzy. V terénu to však znamená prolévání krve tisíců lidí zdůvodněné právě tou chybnou analýzou.

Válčit za liberální demokracii se zdůvodněním, že budeme mít lepší terén, je jako riskovat život při sázce v loterii, ve které sice existuje možnost velké výhry, ale není zde nic, co by zároveň vyloučilo vysoké riziko tak tragické prohry jako je smrt. „*K čemu je mrtvým proletářům demokratický terén?*“, podotýká trefně projekt Proletarchiv. ⁽²⁵⁾

*„Abychom pochopili, jak někteří považují militarismus za oprávněný pro obranu ukrajinské “demokracie”, musíme se zabývat tendencí mezi anarchisty a levičáky, která je implicitně či explicitně zaujatá pro západní liberální demokracii. Tato tendence vychází z přesvědčení, že podmínky kapitalistické třídní vlády, které poskytuje liberální demokracie, jsou příznivější pro osvobozenecký boj. To však zahrnuje progresivistický pohled na dějiny, který vylučuje samotnou možnost anarchie. Anarchie je neoddělitelnost prostředků a cílů. Jak napsali soudruzi v knize *At Daggers Drawn: Likvidace lži přechodného období (diktatura před komunismem, moc před svobodou, mzda před převzetím, jistota výsledků před akcí, žádosti o financování před vyvlastněním, “etické banky” před anarchií atd.)* znamená učinit ze samotné revolty jiný způsob pojetí vztahů. Neexistuje žádná cesta “od demokracie ke svobodě”. Skutečné kolektivní osvobození má pro liberální demokracii pouze antagonismus.“* ⁽²⁶⁾

„Ukrajinský stát není “lepší”, “méně špatný”, více či méně “fašistický” nebo demokratický než stát ruský, protože se od něj neliší kvalitativně, ale pouze kvantitativně, je menší a má menší imperialistickou sílu, ale je stejně buržoazní a antiproletářský.“ ⁽²⁷⁾

---

25) <https://kronika.noblogs.org/post/2022/06/28/zadnou-valku-krome-tridni-valky/>

26) *Anarchisté v Oaklandu, San Franciscu, New Yorku a Pittsburgu:*

<https://itsgoingdown.org/no-war-but-class-war-against-state-nationalism-and-inter-imperialist-war-in-ukraine/>

27)[*Proletarios Revolucionarios*] *O revolučním defetismu a proletářském internacionalismu v právě probíhající válce mezi Ruskem, Ukrajinou a NATO:*

<https://www.autistici.org/tridnivalka/proletarios-revolucionarios-o-revolucnim-defetismu-a->

„Pokud jde o vámi zmíněné kolektivy, jejich nářky nad “svobodnou Ukrajinou bránící celý civilizovaný svět” jsou příliš nudné, než abychom vůbec ztráceli čas jejich analýzou. Těm, kteří mají ze zahraničí velké obavy o ukrajinskou demokracii, můžeme jen poradit, aby se vzdali svého evropského/amerického občanství, požádali o ukrajinskou rezidentskou kartu a rychle se přestěhovali sem za slastmi života!“⁽²⁸⁾

„Jako sociálně-revoluční proletáři, komunisté, anarchisté... nemáme naprosto žádný hmotný zájem na tom, abychom se jakkoli stavěli na stranu kapitalistického státu a jeho demokracie, ať už je jakákoli, na stranu našich třídních nepřátel, našich vykořisťovatelů, těch, kteří nám s nasazenými bajonety vždy opláceli “olovem, kulometem, vězením”, když jsme bojovali a vyšli do ulic, abychom se domohli svého lidství.“⁽²⁹⁾

Mýtus 10: Podpora ukrajinskému obyvatelstvu bývá odeprána s poukazem na přítomnost krajně pravicových sil, které však v zemi nejsou zase tak silné.

Důvodem proč se nezapojit do války na straně Ukrajiny by se neměla stát pouhá přítomnost neonacistů a neofašistů v této zemi. K nepodpoře války nás vedou primárně zcela jiné důvody. Zároveň nás ale zaráží jak stejní lidé, kteří válku prezentují jako boj za demokracii proti diktatuře, zároveň bagatelizují ukrajinskou krajní pravici. Ta měla již před válkou silný vliv na politické směřování země k totalitnějším formám. Proč bychom měli věřit, že po válce tato síla a tendence vymyzí, aby ji nahradila svobodná alternativa?

Problém krajní pravice na Ukrajině není dobré zlehčovat číselnými údaji nebo poukazem na slabé zastoupení v parlamentu, protože je zjevné, že neofašistické a neonacistické síly zde mají převahu hlavně v ulicích. Toho

---

proletarskem-internacionalismu-v-prave-probihajici-valce-mezi-ruskem-ukrajinou-a-nato/

28) Rozhovor s ukrajinskou anarchistickou skupinou Assembly:

<https://kronika.noblogs.org/post/2022/09/13/rozhovor-s-ukrajinskou-anarchistickou-skupinou-assembly/>

29) Manifest internacionalistů proti kapitalistické válce a míru na Ukrajině...

<https://www.autistici.org/tridnivalka/manifest-internacionalistu-proti-kapitalisticke-valce-a-miru-na-ukrajine/>

parlamentní síly využívají k otáčení kurzu vládní politiky směrem k autoritářštějším formám.

„Pro ty z nás, kteří jsme se dostali do konfliktů na život a na smrt s “americkými” neonacisty, kteří jezdili na Ukrajinu trénovat, bylo k vzteku sledovat, do jakých křečí se někteří anarchisté zmítají, aby bagatelizovali tamní dominanci fašistů a neonacistů. Ukrajinské krajně pravicové hnutí se institucionalizovalo v rámci ukrajinské vlády. Neonacistické prapory byly plně začleněny do ozbrojených sil země. Fašistické milice vytvořily v hlavním městě a dalších velkých městech pouliční hlídky, které si najímají městské samosprávy. Bývalí vůdci a členové neonacistických milic a polovojenských skupin se etablovali jako “občanští aktivisté” a využili liberální posedlosti abstraktním diskurzem o “lidských právech” k tomu, aby pronikli do ukrajinského “třetího sektoru” jako legitimní zájmová skupina. Díky přístupu ke zbraním, po mnoho let budované infrastruktuře a různým zdrojům soukromého, státního a městského financování poskytuje ukrajinské krajní pravici formální (nikoli však úplné) začlenění do státu moc a vliv, které nemají v kontextu světové krajní pravice obdoby. Tvrzení, že ukrajinská krajní pravice získala jen málo parlamentního zastoupení, popírá rostoucí přítomnost a moc tohoto hnutí nejen ve státních orgánech, ale také v ulicích. Jak řekl Volodymyr Iščenko, sociolog z kyjevského Polytechnického institutu: „Volebně jsou slabí, ale mimoparlamentně patří k nejsilnějším skupinám občanské společnosti. Na ulici dominuje krajní pravice. Mají nejsilnější pouliční hnutí v Evropě.“

Význam této pouliční dominance by měl být anarchistům jasný. (...) Netvrdíme, že “Ukrajina je fašistický stát”. Argumentujeme rostoucí mocí ukrajinského krajně pravicového hnutí (plného fašistů a neonacistů), protože se zdá, že ukrajinský stát buď není schopen, nebo ochoten udělat víc, než se s ním podělit o moc. Toto dělení moci je patrné nejen v přítomnosti krajní pravice ve státě a na ulicích, ale také ve snaze státu uzákonit historii prostřednictvím “dekomunizačních zákonů” přijatých na jaře 2015.“ ⁽³⁰⁾

---

30) Anarchisté v Oaklandu, San Franciscu, New Yorku a Pittsburghu:
<https://itsgoingdown.org/no-war-but-class-war-against-state-nationalism-and-inter-imperialist-war-in-ukraine/>

Mýtus 11: Anarchisté jsou proti válkám, ale tato je jiná než ostatní, proto se musíme zapojit.

Na tomto přístupu je zajímavé, že ho můžeme vidět u mnoha válečných konfliktů, přestože jeho stoupců předstírají, že jde o něco ojedinělého. První i druhá světová válka, různé národně-osvobozené války nebo nejnověji také válka v Rojavě. Ve všech těchto válkách někteří anarchisté přicházejí se stejným argumentem: ostatní války odmítáme podpořit, ale tato je jiná a musíme se postavit na stranu jedné z válčících stran. Pokaždé je jimi zmiňováno, že jde o podporu kritickou, ačkoli čím déle podpora trvá tím více mizí kritičnosti až nakonec můžeme vidět jen čistou válečnou propagandu, která přetrásá určité aspekty, ale jiné velice důležité zamlčuje, přehlíží nebo bagatelizuje.

Je tedy válka na Ukrajině jiná než ostatní? Ano i ne. Každá válka je v některých ohledech jiná než ostatní. Jiní aktéři, jiná místa, jiné zbraně, jiná ideologická zdůvodnění. Zároveň všechny války, kromě třídní války jsou stejné v základním nastavení. Vždy jde o soupeření různých mocenských bloků ve kterém je pracující třída různými ideologiemi balamucena, že je v jejím zájmu bojovat na té či oné straně válečné linie. Všechny války – a ta Ukrajina není výjimkou – jsou stejné v tom, že pracující třída obětuje své životy za zájmy té či oné frakce buržoazie avšak často v naivním přesvědčení, že to dělá ve prospěch vlastních životů.

„Dejme tomu, že Ukrajina válku “vyhraje” – co tím tamní lidé získají? “Čest národa”? Svobodu? Až válka skončí, Zelenskyj a její vlastní “oligarchové” budou pořád bohatí, ale ‘obyčejné’ Ukrajince čeká jen hluboká bída.(...) Naprostá většina ukrajinského obyvatelstva byla již před válkou chudá, a po válce bude ještě daleko chudší. Její zájmy a zájmy vládnoucí třídy nejsou totožné. Úplně jako v Rusku. Na Ukrajině se ruští a ukrajinští vojáci navzájem zabíjejí za zájmy, které nejsou jejich.“⁽³¹⁾

„Kapitulace mnoha socialistů a anarchistů před státním nacionalismem během první světové války a následné škody pro celosvětový třídní boj zůstávají jedním z nejtragičtějších varovných příběhů moder-

---

31) Nebojuj za “svou” zemi:

<https://kronika.noblogs.org/post/2022/06/29/nebojuj-za-svou-zemi/>

ních dějin. Válka rozdělila radikální levici, socialisty a anarchisty všech směrů. Žádný proud nebyl proti válce jednotný. Všichni odpůrci imperialismu a státního nacionalismu byli spíše nuceni útočit na proválečné elementy ve vlastních řadách. S hrozbou další světové války se bohužel ocitáme v situaci, kdy jsme nuceni postupovat podobně i v případě mnoha dnešních anarchistů.“⁽³²⁾

„Ti, kdo připravují válku, jsou vždy nejhrořlivějšími propagátory míru. Ba co víc, svou mírovou propagandu staví na nutnosti udělat za každou cenu vše pro záchranu civilizačních hodnot, které jsou systematicky ohrožovány tím, co se děje v nepřátelském táboře (nepřítel se chová a jedná stejně). Je třeba udělat všechno pro to, aby se zabránilo válce, a lidé jsou často přesvědčeni, že když musí udělat všechno, mohou jít do války, aby zabránili velké katastrofě. Po vypuknutí první tzv. světové války došli Kropotkin, Grave, Malato a další významní anarchisté k závěru, že je nutné se války zúčastnit, aby se ubránily demokracie (především Francie), které byly napadeny Centrálními mocnostmi (především Německem). Tento tragický omyl byl možný a vždy bude možný, protože se tehdy používala stejná argumentace jako dnes: nebyla vypracována žádná anarchistická analýza, ale spoléhalo se na anarchistické přepracování analýz, které poskytli vědci a šířitelé (popularizátoři) ve službách šéfů. Došlo se tedy k závěru, že ačkoli je válka stále obrovskou a strašlivou tragédií, je lepší než větší škody, které by přineslo vítězství teutonského militarismu. Samozřejmě ne všichni anarchisté byli slepí vůči závažným úchytkám Kropotkina a jeho společníků; Malatesta na ně ostře reagoval a psal z Londýna, ale zlo bylo spácháno a mělo nezanedbatelné důsledky pro celé anarchistické hnutí na celém světě. Stejně tak se dnes mnozí anarchističtí souputníci nezastavují u povrchností, které si můžeme přečíst v některých našich novinách a časopisech, ale jdou do hloubky problému.“⁽³³⁾

Mýtus 12: Válka destabilizovala ukrajinský stát, což otevírá nové možnosti jak pracující mohou hájit své potřeby a zájmy.

---

32) Anarchisté v Oaklandu, San Franciscu, New Yorku, and Pittsburghu:
<https://itsgoingdown.org/no-war-but-class-war-against-state-nationalism-and-inter-imperialist-war-in-ukraine/>

33) Válka a její odvrácená strana – Alfredo M. Bonanno

Je zajímavé, že toto často tvrdí ti samí lidé, kteří na naší kritiku anarchistů ve státní armádě, prohlašují, že se anarchisté v ukrajinském regionu nemohou organizovat v autonomních nehierarchických jednotkách, protože to ukrajinský stát nedopustí a není ochotný se vzdát zdrojů v jejich prospěch.

Pokud by stát byl skutečně destabilizovaný, nic by lidem nebránilo chopit se autonomní iniciativy. Místo toho však vidíme jak se stát snaží aktivity v zemi centrálně řídit a projevy autonomie potírat. Řeči o destabilizaci ukrajinského státu odrážejí spíše přání než realitu. Vyzbrojování ukrajinské populace podléhá kontrole státu, který si tím pojišťuje, aby výzbroj nebyla použita proti němu samému. Opět se tím vracíme k tomu, proč defenzivní boje ukrajinských vojsk je nutné vnímat jako obranu a posilování role státu, nikoli jako pouhou ochranu bombardovaného obyvatelstva.

„Anarchisté jsou proti militarismu. O tom není pochyb. Jsou proti militarismu, a to nikoli ve jménu monotónního pacifistického názoru. Jsou proti militarismu především proto, že mají jiné pojetí boje. To znamená, že nemají nic proti zbraním, nemají nic proti koncepci obrany před útlakem. Ale na druhé straně mají hodně proti určitému použití zbraní, které se nařizuje státem a je organizované represivními strukturami.“⁽³⁴⁾

„Úřady se snaží stíhat ty, kteří se vyhýbají mobilizaci. Podle oficiálních údajů bylo k 31. srpnu vyneseno již 66 rozsudků v případech vyhýbání se odvodům. Nejvíce jich je v Zakarpatské oblasti 31. Ve většině případů soudy ukládají tresty odnětí svobody v délce 3 let se zkušební dobou 1 roku. To znamená, že odsouzení podléhají opětovnému zařazení do armády!“⁽³⁵⁾

Mýtus 13: Stavět se proti boji ukrajinských vojsk, protože z něj mají prospěch západní elity, je jako stavět se proti průmyslovým stávkám, protože z nich má prospěch kapitalistický konkurent.

Představme si tuto hypotetickou situaci:

---

34) „Jako zloděj v noci.“ – Alfredo M. Bonanno.

35) <https://socportal.info/ua/news/vozroslo-kolichestvo-prigovor-za-uklonenie-ot-prizyva-podrobnosti/>

Na globálním trhu si konkurují mnoho firem a všechny se snaží pohltit vedlejšího konkurenta, aby získali výhodnější pozici oproti všem ostatním konkurentům. V jeden moment jedna firma napadne jinou tak agresivním způsobem, že u toho začnou umírat i její zaměstnanci. Okolní firmy zaměstnancům dodají zbraně, aby bránili toto pracoviště proti agresorům avšak nikoli primárně proto, aby zachránili jejich holé životy, ale proto aby porážkou agresivnějšího konkurenta získali částečnou kontrolu nad zdroji pracoviště i nad přeživšími zaměstnanci, kteří ho tak zuřivě brání s nasazením svých životů.

Kdo jiný než konkurenční firmy by v takovém případě měl mít zájem na dodeji zbraní do napadené firmy? Zájemem pracujících přeci není bránit firmu svého zaměstnavatele za účelem předání části zdrojů firmy jinému kapitalistovi.

Příklad s průmyslovou stávkou je irelevantní. Ještě jsme totiž neviděli, že by kapitalistický konkurent dodával dělnické stávkové hlídce zbraně na obranu před ochrankou zaměstnavatele, že by zásoboval stávkový fond, aby stávka mohla pokračovat a že by tuto podporu podmiňoval tím, že až stávka položí stávajícího majitele na lopatky, firma ve které se stávkuje bude konkurentovi výhodně poskytovat své produkty a zdroje. Kdyby se takový druh stávky někde projevil, věříme, že by pracující odmítli hrát hru kapitalistických konkurentů a bojovat za jejich zájmy. Stejně jako by bylo dobré to udělat v případě války na Ukrajině.

Že stávky v určitém smyslu využijí kapitalističtí konkurenti je vedlejší efekt, nikoli primární obsah stávkového boje. V případě války na Ukrajině je primární cíl vybojovat zdroje pro toho či onoho buržoazního konkurenta a obětovat v tom boji převážně proletářské životy. Aby bylo toho obětování dosaženo, jsou proletáři pro boj mobilizováni prostřednictvím nacionalistické ideologie. Pokud boj, který u toho podstupují vede k záchraně některých životů, je to vedlejší efekt hlavního cíle války, kterým je přerozdělení teritoria a zdrojů Ukrajiny mezi kapitalistickými konkurenty.

Shrňme si to. Buržoazní válka a dělnická stávka jsou dva obsahově naprosto odlišné druhy konfliktu. Válka sleduje primárně buržoazní zájmy pro které mobilizuje pracující. Stávka sleduje primárně zájmy pracujících,

ikdyž se z ní kapitalističtí konkurenti snaží utrhnout něco i pro sebe. Ve válce zdroje pro konflikt dodávají konkurenční buržoazní frakce, ve stávce se pracující spoléhají primárně na své zdroje, protože nemají důvod je čekat od buržoazie a ta nemá důvod jim je dodávat, protože by tím riskovala, že budou namířeny proti ní samotné.

„Někteří říkají, že Putin je nevinný, protože NATO pronikalo k ruským hranicím; jiní zase, že nevinní jsou prezidenti Ukrajiny, Evropy či Spojených států, jelikož pouze reagují na Putinovy činy. Vínu ale nesou všichni. (...) Tato válka se nevede v zájmu ruských dělníků ani na obranu zájmů dělníků ukrajinských. Nevede se v zájmu vůbec žádných dělníků; je válkou proti našim zájmům. Nynější válka mezi Ruskem a ostatními mocnostmi na ukrajinské půdě je reakční a protidělnická. Všichni musíme být proti ní. Nestačí být pouze proti Putinovi, ani pouze proti Bidenovi a evropským prezidentům, ani pouze proti prezidentovi Ukrajiny. My, dělníci, námezdně pracující, dřiči, se musíme spojit proti této válce jako takové. Stojíme proti všem vám kapitalistům a válečným štváčům. Tohle není naše válka. Je to válka proti nám, všem dělníkům.“⁽³⁶⁾

“Tvrzení, že “pravda je první obětí války”, je první z mnoha lží, které provázejí vraždění naší třídy. Aby se válka mohla odehrát, je třeba, aby pravda byla dlouho dopředu dobře pohřbena. Největší lež, z níž pramení všechny ostatní, je, že my, dělnická třída, potrava námezdní práce i války, máme nějaké společné zájmy s těmi, kdo nám nařizují bojovat.”⁽³⁷⁾

Mýtus 14: Nejde o válku imperiálních bloků, ale o invazi jediného impéria, které si chce podmanit sousedy, kteří nemají s imperialismem nic společného.

Ti, kteří vidí putinovo Rusko jako jediného imperiálního agresora v této válce, dělají přesně to, z čeho jsme často sami obviňováni: snaží se přizpů-

---

36) Antimilitaristické prohlášení dělníků z Haft Tappeh (Írán):
<https://kronika.noblogs.org/post/2022/07/21/antimilitaristicke-prohlaseni-delniku-z-haft-tappeh-iran/>

37) „Kampaň za skutečnou válku“
<https://kronika.noblogs.org/post/2022/07/13/kampan-za-skutecnou-valku/>

sobit realitu vlastním ideologickým závěrům.

Některými je zjevně imperialismus redukován jen na tendenci uplatňovat mocenskou rozpínavost vojenským napadáním, brutálním uzurpováním zdrojů napadených a jejich násilným podmaňováním. Jenže imperialismus má i jiné expanzivní mechanismy než je agresivní válečná invaze. Podmaňování probíhá také formou ekonomických tlaků nebo tlakem na politické uspořádání okolních zemí tak, aby politický terén byl co nejvíce nakloněn zájmům nadnárodních ekokomických hráčů. Přesně k tomu dochází, když imperiální blok reprezentovaný USA, západními zeměmi a Evropskou unií dodává zbraně a další válečné prostředky s cílem zajistit si na Ukrajině ekonomicko-politické uspořádání, které mu nechá otevřené dveře pro drancování místních zdrojů a zvýhodněné ekonomické aktivity.

Západní imperialismus si v tuto chvíli nechce ukrajinské obyvatelstvo podmanit vojenskou silou tak jako ruské impérium, což ale neznamená, že ho nezneužívá pro své imperiální zájmy a že si tím nechce zajistit pohodlný přístup ke zdrojům na ukrajinském území.

Vidíme zde několik imperiálních bloků, které vedou válku o přerozdělení území a zdrojů postsovětského prostoru. Jedni imperialisté to činí přímou válečnou intervencí na Ukrajině, druzí tak, že dodávají zbraně aby za jejich cíle krvácelo ukrajinské obyvatelstvo na frontě.

Někteří anarchisté zacházejí ve svém cynismu velmi daleko. Tvrdí, že „Na Ukrajině nebojuje žádná z armád NATO.“ Takto jen přežvákávají propagandu západních imperialistů maskující skutečnost, že NATO na Ukrajině bojuje prostřednictvím ukrajinské populace, kterou zásobuje zbraněmi z vlastních skladů. Pokud vidíme a odsuzujeme imperiální Rusko, nemělo by se to dít způsobem, kdy budeme podporovat imperiální západ a ještě u toho budeme skrývat jeho imperiální povahu, strategie a cíle. Podpora ozbrojeného demokratického hnutí na Ukrajině je reálně podporou západního imperialismu s jeho ukrajinskou vládou.

„Zapatisté správně poznamenali na samém počátku války: „Velký kapitál a jeho “západní” vlády zasedly k rozjímání a dokonce k urychlení zhoršování situace. Jakmile invaze začala, s napětím sledovaly, zda

se Ukrajina postaví na odpor, a kalkulovaly, co by mohly získat z každého možného výsledku. Nyní, když Ukrajina klade odpor, dychtivě rozšiřují nabídky “pomoci”, za kterou budou později očekávat zaplacení.“⁽³⁸⁾

„My, revoluční komunisté a anarchisté, naopak chápeme, že imperialismus není “nejvyšším stádiem kapitalismu”, ale jednou z jeho neodmyslitelných a trvalých charakteristik jakožto historického systému. Že každý národní stát je imperialistický, ale že mezi státy existují hierarchie nebo různé úrovně imperialistické moci. Že imperialistická válka je válečným soupeřením mezi kapitalistickými státy s vyššími úrovněmi imperialistické moci a především válkou mezinárodní buržoazie proti mezinárodnímu proletariátu. Že nepřitelem není imperialismus, ale světový kapitalismus, a že postoj revolučních komunistů a anarchistů tváří v tvář každé imperialistické válce není antiimperialismus a “národní osvobození“, ale revoluční defetismus, proletářský internacionálistismus a světová sociální revoluce.“⁽³⁹⁾

„Anarchisté nebojují za vytvoření nebo obranu suverenity států. Bojujeme za odstranění materiálních i ideologických rozporů, které je vytvářejí. V tomto duchu se stavíme proti tomu, když se v rámci našich hnutí stává náročným odlišit zájmy zahraniční politiky USA a výrobců zbraní od našich vlastních. Nebezpečí reakčních a kontrarevolučních tendencí vyžaduje ostražitost. Vítáme zásadní odmítnutí stát na kterékoli straně války mezi imperialistickými státy.“⁽⁴⁰⁾

Mýtus 15: Analýza anarchistů a levičáků zejména ze západu je krátkozraká, protože vidí imperialismus jedině v USA, NATO a jejich spojení, nikoli v Rusku.

---

38) Rozhovor s ukrajinskou anarchistickou skupinou Assembly:

<https://kronika.noblogs.org/post/2022/09/13/rozhovor-s-ukrajinskou-anarchistickou-skupinou-assembly/>

39) Internacionalističtí proletáři z ekvádorského regionu:

<https://www.autistici.org/tridnivalka/proletarios-revolucionarios-o-revolucnim-defetismu-a-proletarskem-internacionalismu-v-prave-probihajici-valce-mezi-ruskem-ukrajinou-a-nato/>

40) Anarchisté v Oaklandu, San Franciscu, New Yorku a Pittsburghu:

<https://itsgoingdown.org/no-war-but-class-war-against-state-nationalism-and-inter-imperialist-war-in-ukraine/>

Jsme si jisti, že ne každý, kdo kritizuje poskytnutí podpory ukrajinské armádě přehlíží imperiální pozici Ruska. Také s jistotou víme, že někteří lidé zase vidí imperialismus jen na ruské straně. Jeho existenci na té západní nepřipouští anebo ho bagatelizují řečmi o tom, že v tomto konfliktu se západní imperialismus neprojevuje invazivním a panovačným způsobem tak jako Rusko. Už jsme si uvedli, že imperialismus západu je ve skutečnosti expanzivní podobně jako ten ruský, avšak své zájmy prosazuje zprostředkovaně podporou ukrajinské armády, která vede bitvy za jeho zájmy.

Označíme-li za krátkozraké spatřování imperialismu jen na straně USA a jeho spojenců, měli bychom stejným metrem měřit i těm, kteří imperialismus vidí jen v Rusku. Naše odmítnutí podpory války nespočívá v popírání imperiální role Ruska ani v démonizaci imperiální role “západu”. Odmítáme podporu všech imperiálních mocností. Odmítáme vidět impérium jen na jedné straně válečné linie, protože jej vidíme v každém státu, který válku podporuje a sleduje tím především vlastní imperiální zájmy. Ano vidíme rozdíly v míře užití brutality jednotlivých států. Ta je však odrazem jejich současných kapacit, což je proměnlivá veličina. Státy, které jsou nyní méně agresivní z důvodu zatlačení do defenzivní pozice se zítra mohou stát podobně brutální jako Rusko, budou-li k tomu mít v současnosti chybějící prostředky. Každý, kdo si ve válce volí podporu jednoho impéria v boji proti druhému, by si měl být vědom, že právě tímto poskytuje slabšímu impériu prostředky pro budoucí agresí.

„Neuznáváme žádné ospravedlnění této války, z níž dělnická třída – v Rusku a na Ukrajině – má jen ztrátu. Reakcí na ruský imperialismus a zájmy jeho oligarchické elity, brutální bombardování civilistů a vyčerpávající válku byl vzestup nacionalistických a militaristických nálad. Ve strachu o svůj život a bezpečí si mnozí nevšímají zločinů imperialismu, pokud je to “náš” imperialismus. Mnozí jsou ochotni akceptovat přítomnost neonacistů, pokud jsou to “naši” neonacisté. Pokud je takový strach pochopitelný – jeho důsledkem může být pouze posílení proválečných nálad a trvalé posílení autoritářství moci, což má pro dělnickou třídu katastrofální důsledky.“⁽⁴¹⁾

---

41) Svaz polských syndikalistů ZSP – Varšava
<https://zsp.net.pl/przeciw-wojnie>

„Jejich zájmy! Naši mrtví! Nestojíme na straně ani jednoho ze států účastníků se konfliktu, ať už je jeden z nich podle převládající buržoazní politické morálky klasifikován jako “agresor” a druhý jako “napadený”, nebo naopak. Jejich zájmy jsou výhradně jejich a jsou v naprostém rozporu se zájmy vykořisťované třídy, tedy nás proletářů. Proto mimo a proti veškerému nacionalismu, vlastenectví, regionalismu, lokalismu a partikularismu hlasitě a jasně potvrzujeme svůj internacionalismus!

Proletariát jako revoluční třída neprojevuje žádnou neutralitu vůči žádnému ze svých vykořisťovatelů, kteří proti sobě stojí při přerozdělování svých podílů na trhu, ale naopak je odmítá oba jakožto dvě strany téže skutečnosti, světa vykořisťování jedné třídy druhou, a vyjadřuje svou hlubokou solidaritu se všemi sektory naší třídy, které jsou vystaveny mnohonásobným útokům jednoho či druhého historického nepřítele.“⁽⁴²⁾

Mýtus 16: Tvrzení, že obě válčící strany jsou stejné je časté ideologické zdůvodnění proč se nepostavit za masakrované ukrajinské obyvatelstvo.

Tento mýtus zřejmě vychází z chybné interpretace prohlášení, že jde o válku imperiálních mocností a je chybou se stavět na stranu jedné z nich. Tímto však není řečeno, že jsou obě strany ve všech ohledech stejné. Je tím míněno, že obě jsou buržoazní, a tudíž je v rozporu se zájmy třídy pracujících jedné buržoazní frakci vzdorovat a současně tím bránit druhou buržoazní frakci.

Obě strany jsou stejné ve svém buržoazním obsahu. Každá však uplatňuje jiné formy a prostředky jak tento obsah prosazovat. Že to některé dělají agresivnějšími a brutálnějšími způsoby by nemělo být argumentem pro spojení se s menšími agresory a krvácet za jejich zájmy.

„To, s kým jednáme a s kým nejednáme solidárně, má kořeny v podmínkách globálního třídního boje, nikoli v morálce, kterou zde definujeme jako výmysl liberálního svědomí, univerzalizující systém

---

42) Manifest internacionalistů proti kapitalistické válce a míru na Ukrajině...

<https://www.autistici.org/tridnivalka/manifest-internacionalistu-proti-kapitalisticke-valce-a-miru-na-ukrajine/>

hodnot a zásad individuálního chování, který je slučitelný s kapitalismem a třídní společností. Válečná propaganda se jako nástroj státního nacionalismu odvolává na morálku. Musíme být připraveni proti ní bojovat. Státy prezentují války jako morální otázky, rámují státy ve válce v termínech “dobro” a “zlo”, “nevinný” a “vinný”, aby shromáždily veřejnou podporu pro to, co se děje v zájmu kapitálu a státu na úkor veřejnosti. Není náhodou, že anarchisté, kteří podporují ukrajinský nacionalismus, jej rámují jako “menší zlo”. Je příznačné, že prohlubující se spolupráci mezi ukrajinským státem a NATO, nástrojem amerického imperialismu, označují za součást “obrané války”, zatímco spolupráci mezi ruskými separatisty v části ukrajinského Donbasu (známé také jako “lidové republiky”) a Ruskem označují za imperialistickou agresi.“⁽⁴³⁾

„Cílem MTNW není stavět se na stranu jakéhokoli státu zapojeného do válečného konfliktu, protože nesouhlasíme s názorem, že některé zúčastněné státy jsou agresory a jiné pouze nevinnými oběťmi agrese. Přestože ve válce některé státy projevují agresivnější tendence než státy jiné, v důsledku všechny jednají agresivním a utlačujícím způsobem vůči k obyvatelstvu, kterému vládnou. Kampaň MTNW se nesoustředí na podporu žádného státu, ale spíše na poskytování pomoci těm, které státní politika uvrhla do tíživé situace. Probíhající válka je soupeřením mezi různými frakcemi vládnoucí třídy a sleduje primárně jejich zájmy. Jako taková je tedy v rozporu se zájmy pracujících, nezaměstnaných, studujících, penzistů a dalších neprivilegovaných částí populace.“⁽⁴⁴⁾

„Musíme být připraveni na to, že tato politická situace v zemi může být jako v Afghánistánu, Jemenu nebo Somálsku ještě hodně dlouho a nic nám nezaručí růst vlivu pro anarchismus. Jedinou šancí je odmítnout koketování s tou či onou mocí/politikou jako “menším zlem”, rozhodný a bezpodmínečný odpor vůči nim všem. Jinak budou masy stále více vnímat anarchisty jako podivné a nepochopitelné šašky, kterým

---

43) Anarchisté v Oaklandu, San Franciscu, New Yorku a Pittsburghu:

<https://itsgoingdown.org/no-war-but-class-war-against-state-nationalism-and-inter-imperialist-war-in-ukraine/>

44) Make Tattoo Not War: kampaň pomáhající válkou postiženým lidem:

<https://maketattoonotwar.noblogs.org/post/2022/02/28/make-tattoo-not-war-kampan-na-pomoc-pro-vaalkou-postizene-lidi/>

není třeba vůbec věnovat pozornost.“⁽⁴⁵⁾

Mýtus 17 (AKTUALIZACE – leden 2023): Lidé, co nezažili okupaci vojsky imperiální mocnosti těžko pochopí, proč se lidé na Ukrajině brání prostřednictvím válečné mobilizace.

Životy pracující třídy jsou v rámci kapitalismu okupovány neustále. Jednou je to “naše” vláda, byrokracie, kapitalisté, policisté, kdo tuto okupaci uplatňuje, jindy jsou to instituce a vládnoucí třída “cizích” států. Proč bychom měli věřit, že v případě okupace probíhající v zájmu “cizích” frakcí buržoazie, má pracující třída obsahově jiné zkušenosti, zájmy a potřeby než, když je původcem naší mizérie “místní” buržoazie? V jádru jde o stejné vykořisťování, stejnou represi, stejnou bídu, kterou zažívá proletariát po celém světě. Může se lišit intenzita, ale těžko můžeme tvrdit, že každá “cizí” okupační moc je zákonitě brutálnější než ta “domácí”.

Je to právě naše příslušnost k proletariátu, to, že všichni sdílíme stejnou mizérii života v kapitalismu, co nám umožňuje vztahovat se k jiným proletářům i k naší třídě jako celku. Všichni pocítujeme dopady okupační a vykořisťovatelské moci vládnoucí třídy, ať žijeme kdekoli a tuto moc vykonává jakákoli část buržoazie.

Je nám tvrzeno, že někdo je pod okupací, někdo není. Je to však falešné dělítko, protože žádnou část pracující třídy nelze selektivně vyjmout z globální kapitalistické totality. Její zrušení je myslitelné pouze skrze revoluční překonání kapitalismu, které nemůže být lokálně izolovaným jevem.

„Když lidé opustí státní logiku války, ať už se zbraněmi nebo bez nich, když budou jednotlivci vzdorovat jakékoli státní okupaci, ať už se zbraněmi nebo bez nich, když budou lidé pomáhat uprchlíkům a dezertérům a podporovat je, když se budou sbratřovat napříč hranicemi a válečnými liniemi, pak se dá něco dělat na obranu před státním krveprolitím. Jestliže stát, jeho generálové a politikové znají jen jazyk útlaku, utlačovaní znají jazyk empatie a solidarity.“⁽⁴⁶⁾

---

45) Rozhovor s ukrajinskou anarchistickou skupinou Assembly:
<https://kronika.noblogs.org/post/2022/09/13/rozhovor-s-ukrajinskou-anarchistickou-skupinou-assembly/>

46) Proti válce a vojenské mobilizaci: předběžné poznámky k invazi na Ukrajinu:

Mýtus 18: Odpor ukrajinských vojsk vychází z dobrovolného zapojení ukrajinské populace, která se rozhodla připojit k boji.

Tvrdit něco takového je stejně hloupé jako tvrzení, že všichni ruští obyvatelé podporují Putinovu invazi na Ukrajinu. Jsou zde tisíce lidí, kteří se dobrovolně zapojují jak do ukrajinské, tak do ruské armády. Stejně jako je zde mnoho těch, kteří se vyhýbají odvodům, dezertují nebo emigrují, aby nemuseli sloužit armádě.

Ne všichni obyvatelé Ukrajiny hoří touhou bojovat za “své” buržoazní elity a kapitalistické oligarchy, kteří je řídí. Ukrajinský stát si toho je vědom, proto se snaží účast v armádě vynucovat nedobrovolným rekrutováním.

Podle nezávislé charkovské webové stránky “Assembly” se v tomto městě obsílky nejčastěji rozdávají na stejných místech. Nucené předvolání provádějí vojenští policisté, ozbrojení vojáci, bojovníci “teritoriální obrany” a policisté – v autech a v hlídkách.

Podle očitého svědka se ti, kdo v Oděse u vchodu do Klasu rozdávali předvolání, velmi hlasitě rozhořčovali, že nemohou nikoho chytit. Soudě podle ohlasů uživatelů na kanálu Telegramu vyvolávají tyto akce rostoucí rozhořčení veřejnosti.

Náborový lov probíhá na benzinových pumpách, v garážových družstvech, na ulicích a křižovatkách, v obchodech, na místech, kde se rozdává humanitární pomoc... Někteří lidé se snaží nepřijmout výzvu například tím, že sedí v autě a neotevírají okna. Někteří se snaží bránit. V reakci na to byly ženám povolaných mužů lámány ruce a bylo jim vyhrožováno.

Ruský anarchistický portál *a2day.org* zase uvádí: „*Přestože je mnoho lidí, kteří chtějí bojovat proti agresorovi, na Ukrajině je rozšířená praxe chytat muže v branném věku na ulici a podávat jim povolávací rozkaz, poté je za pět minut podrobit lékařské prohlídce a poslat je k vojenské jednotce, kde takto nepřipravené a často neschopné rekruty nevitají. Podle aktivisty dobrovolnického hnutí Valerije Markuse jsou takoví násilně mobilizovaní vojáci, kteří nechtějí bojovat, potenciální bombou, mohou kdykoli dezer-*

<https://subverze.noblogs.org/post/2022/07/23/proti-valce-a-vojske-mobilizaci-predbezne-poznamky-k-invazi-na-ukrajinu/>

tovat a opustit své pozice, jsou to zbytečně vynaložené cenné zdroje a stejně nejsou k ničemu.“⁽⁴⁷⁾

Nepochybujeme o tom, že mnoho osob se do válečných aktivit zapojuje zcela dobrovolně. To však není důkazem toho, že zde není mnoho těch, kteří jsou k tomu donuceni, nebo se tomu vyhýbají. Zatím co případ těch prvních proukrajinská válečná propaganda stále staví do popředí medií, ty druhé povětšinou přehlíží. Pokud je kdy přijímá, děje se to formou bagatelizace a znevažování. Existuje zde silný sklon takové lidi vykreslovat jako marginální jev. Jakousi úchylku nebo vyjímku z pravidla, že ukrajinské obyvatelstvo dobrovolně vstupuje do armádních jednotek a s radostí se žene na frontu.

Pokud je ruskému státu oprávněně vyčítána válečně propagandistická manipulace s fakty, mělo by se stejným metrem měřit i proukrajinské válečné propagandě, která využívá totožných manipulativních mechanismů.

„Nejvíce ze všeho nyní pracující třídu trápí jiné věci: již zmíněné pouliční razie za účelem vydávání obsílek (nejaktivnější ve východních a západních pohraničních oblastech) a nutnost otevřít odchod ze země pro ty, kteří jsou povinni vojenskou službou.“⁽⁴⁸⁾

„Média zatajují skutečnost, že valnou část mužských běženců prchajících na západ tvoří dezertéři, a nestoudně se snaží ututlat samu existenci velké masy běženců, kteří z východu země uprchli do Ruska nebo Běloruska. (...) Vše nasvědčuje tomu, že Zelenského vláda nejenže podporuje hon na “dezertéry”, ale za pomoci polovojenských jednotek se v několika oblastech země pustila do hotových etnických čistek. To se však na titulní strany nedostane. Evropským médiím jde výhradně o to, předvést “jednotu a odvahu ukrajinského lidu proti Rusku”.“⁽⁴⁹⁾
„V reakci na ruský útok Ukrajina oznámila, že uzavře své hranice pro všechny muže “způsobilé k vojenské službě” ve věku od 18 do 60 let a

---

47) <https://a2day.org/armiya-sluzhba-i-otkaz/>

48) *Rozhovor s ukrajinskou anarchistickou skupinou Assembly:*
<https://kronika.noblogs.org/post/2022/09/13/rozhovor-s-ukrajinskou-anarchistickou-skupinou-assembly/>

49) *Falešný “internacionalismus” vládnoucích tříd a jejich médií:*
<https://kronika.noblogs.org/post/2022/08/17/falesny-internacionalismus-vladnoucich-trid-a-jejich-medii/>

povolá je k vojenské službě. Vyzýváme k otevření hranic a solidarizujeme se všemi dezertéry a dezertérkami z logiky války, ať už z Ruska, Ukrajiny nebo jiných zemí.“⁽⁵⁰⁾

Mýtus 19: Odmítnout podporu ukrajinským vojenským jednotkám znamená obětovat obyvatelstvo bombardování ruských vojsk.

Nechceme již dále rozvádět proč nepodporování války nemusí znamenat odepření pomoci lidem, kteří se brání agresorům – jak těm ruským, tak ukrajinským. Doplníme to jen o informaci, že je to ukrajinský stát, který pod pohrůžkou trestu zakazuje mužské části ukrajinské populace vycestovat ze země a verbuje tisíce mužů do armády aby fakticky setrvali v místech, kde bomardování probíhá. Je to ukrajinský stát, kdo tyto lidi obětuje proti jejich vůli, případně tak, že je mobilizuje pod tlakem vlastenecké a nacionalistické propagandy. My oproti tomu říkáme, že by nikomu neměla být odepřena možnost přesunout se na bezpečné místo, když mu hrozí zmrzačení nebo zabití bombami útočící imperiální armády.

„Můžeme si jen představit, kolik Ukrajinců by bylo šťastných, kdyby stát v důsledku kampaně mezinárodního anarchistického hnutí uvolnil svou moc. Kdyby toto hnutí bralo svá protiválečná prohlášení vážněji než jen jako slova, byli bychom již před mnoha měsíci svědky jeho masových shromáždění v blízkosti ukrajinských ambasád za otevření hranic. O čem mluvit, když i na Prvního máje se našly důležitější aféry? Zdá se, že není kde čekat na pomoc, a lze se jen dohadovat, kolik dalších ukrajinských rodin zemře, protože se nechtějí rozloučit. Čím se lišíte od politiků, když deklarujete věci, které nehodláte splnit?“⁽⁵¹⁾

„Za co bojujeme? Jeden RYCHLÝ příklad: Kolega se probudil 24. února a zjistil, že probíhá okupace. Seděl čtrnáct dní doma ve sklepě, nebylo možné odjet do Charkova. Utekl přes Rusko, neměl nic, jen Dijů. V Rusku, až na hranicích s Pobaltím, ho nejdřív nechtěli pustit, ale nakonec pustili. Odtud odjel do Polska, blíž k rodné Ukrajině. Koupil si notebook, sehnal práci na dálku, pronajal si byt a pracoval!“

---

50) Solidarita s dezertéry a emancipačními protestními hnutími!

<https://zdola.org/solidarita-s-dezertermi-a-emancipacnymi-protestnymi-hnutiami/>

51) Rozhovor s ukrajinskou anarchistickou skupinou Assembly:

<https://kronika.noblogs.org/post/2022/09/13/rozhovor-s-ukrajinskou-anarchistickou-skupinou-assembly/>

A pak se ozvalo: všichni muži v zahraničí – buď se vraťte na Ukrajinu, nebo dostanete padáka! Přemýšlel o tom a rozhodl se emigrovat do Kanady! (...) Je třeba mít možnost volby a nikdo by za ni neměl být obviňován!“⁽⁵²⁾

„Nejběžnější formou protestu všude zůstává vyhýbání se mobilizaci. Jen podle oficiálních ukrajinských zdrojů se od začátku války pokusilo opustit zemi více než 8 000 branců, z toho 5 600 mimo kontrolní stanoviště. Mluvíme o vyřešených případech. Kolik zůstalo nevyřešeno, není známo.“⁽⁵³⁾

Mýtus 20: Lidé odmítající podpořit odpor ukrajinské armády se upínají k abstraktním ideologickým dogmatům, které prakticky nemohou postiženým lidem pomoci.

Osoby odmítající válku jsou často ti samí lidé, kteří pomáhají těm, které válka postihuje. Zároveň někteří aktivně sabotují pokračování války, brzdí válečný průmysl a praktickými kroky narušují válečnou mobilizaci. Například *Italská anarchistická federace FAI* propagující neúčast ve válce uvádí:

„Prvním závazkem odpůrců války je budování a šíření postupů vzájemné pomoci, jako jsou sítě solidarity zdola, k uspokojování okamžitých potřeb lidí, kteří nejvíce trpí důsledky konfliktu, ať už jde o potraviny nebo lékařskou pomoc. Je také třeba sítí podpory pro ty, kdo praktikují stávky, sabotáže, dezerce, jakož i mezinárodních sítí pro ty, kdo se skrývají nebo prchají z obou stran fronty případně přes ni.“⁽⁵⁴⁾

Toto není žádná od životů odtržená ideologie. Jsou to konkrétní praktické kroky, které životy zachraňují a pomáhají je organizovat spravedlivějším způsobem než je myslitelné v případě jakékoli válečné mobilizace v konfliktu soupeřících velmocí.

---

52) *Ukrajina: Nové pracovní a sociální konflikty:*
<https://www.aitrus.info/node/6013>

53) *Vojenští branci hledají způsoby, jak opustit Ukrajinu během válečného stavu:*
<https://assembly.org.ua/voennoobyazannye-ishchut-novye-sposoby-vyezda-iz-ukrainy-vo-vremya-voiny/>

54) *Za nový anarchistický manifest proti válce - Federazione Anarchica Italiana:*
<https://kronika.noblogs.org/post/2022/08/15/fai-novy-anarchisticky-manifest-proti-valce/>

„Jako revolucionáři z jiných zemí musíme takovým akcím věnovat naši pozornost a solidaritu, a to nejen tím, že je budeme překládat, šířit a zviditelňovat, ale také tím, že budeme bojovat proti buržoazii “našich” zemí, to znamená tím, že budeme internacionalizovat proletářský boj proti imperialistické válce. Neboť izolace takových akcí nevyhnutelně povede k jejich porážce.“⁽⁵⁵⁾

„A všem válečným štváčům z levice a krajní levice kapitálu, kteří budou opět obviňovat revolucionáře, že jsou “neutrální” a že se “nestaví na žádnou stranu”, odpovídáme, že v tomto manifestu a v naší bojové činnosti obecně naopak děláme pravý opak: neochvějně se stavíme na stranu proletariátu a na obranu jeho historických a bezprostředních zájmů, stavíme se na stranu jeho akce za rozvracení tohoto světa války a bídy, stavíme se na stranu rozvoje, zobecnění, koordinace a centralizace již existujících aktů sbratřování, dezerce, vzpoury na obou stranách fronty, proti oběma válčícím stranám, proti oběma státům, proti oběma národům, proti oběma místním frakcím světové buržoazie... Podporujeme rozšíření těchto bojů a jejich organické propojení s bojem, který již několik měsíců probíhá všude pod černým sluncem společenské diktatury kapitálu, ať už na Srí Lance, v Peru, Íránu, Ekvádoru nebo v Libyi...“⁽⁵⁶⁾

Mýtus 21: Lidi odmítající vojenský odpor ukrajinců se zajímají jen o ideologickou čistotu a nezáleží jim na reálných lidech.

Obvinění z nebrání ohledu na oběti válečné agrese je v této chvíli spíše emocemi zabarvené než na pravdě se zakládající. Odmítání zapojit se do války v našem pojetí, totiž není motivováno zájmem o abstraktní ideje a nezájmem o konkrétní lidi z bombardovaných měst. Naopak o tyto lidi nám jde v naší analýze především.

Černobílé vidění, které lidi rozděluje na ohleduplné podporovatele ukrajin-

---

55) [Proletarios Revolucionarios] O revolučním defétismu a proletářském internacionalismu v právě probíhající válce mezi Ruskem, Ukrajinou a NATO:
<https://www.autistici.org/tridnivalka/proletarios-revolucionarios-o-revolucnim-defetismu-a-proletarskem-internacionalismu-v-prave-probihajici-valce-mezi-ruskem-ukrajinou-a-nato/>

56) Manifest internacionalistů proti kapitalistické válce a míru na Ukrajině...
<https://www.autistici.org/tridnivalka/manifest-internacionalistu-proti-kapitalisticke-valce-a-miru-na-ukrajine/>

ské armády a bezohledné odpůrce podpory je velice zavádějící. Ve skutečnosti jsou často oba názorové tábory vedeny stejně upřímnou touhou být maximálně nápomocni mrzačenému a zabíjenému obyvatelstvu. Co se liší, je jejich postoj k otázce, co je vhodný a účinný způsob pomoci. Jedni ho vidí v podpoře válečného úsilí na straně Ukrajiny, druzí v podvracení válečného úsilí na všech stranách válečné linie.

Nebudeme své oponenty obviňovat z toho, že jim nezáleží na lidech obětovaných ve válce. Nemyslíme si, že jsou bezohlední, pouze že jsou pomýlení ve svých odhadech. Mýlí se, když tvrdí, že životy bombardovaného obyvatelstva nejlépe ochráníme zapojením se do válečné vřavy.

Jak praví lidové přísloví “Cesta do záhuby je dlážděna dobrými úmysly.” A proto nemůžeme ušetřit od kritiky válečné propagandisty v anarchistických kruzích se zdůvodněním, že oni to přeci myslí dobře. Naše analýza jde hlouběji než k samotným úmyslům a k tomu, co kdo tvrdí. Zajímáme se především o to, co se reálně děje. A tak když lidé obětují životy pro buržoazní zájmy na válečném poli a druzí to interpretují jako obranu civilních životů před smrtonosnou válkou, pak říkáme: válka vede ke stupňující se brutalizaci a masovým vraždám nikoli k ochraně životů.

„Bojovat za vlast není v zájmu drtivé většiny obyvatelstva Ukrajiny. Ať už jsou výhody života v zemi začleněné do NATO a EU jakékoli, nepřevažují nad nevýhodami války. Až za několik týdnů, měsíců či let utichnou zbraně a dým se rozptýlí nad rozbombardovanými městy, Ukrajincům zbude otrávená zem plná trosek a masových hrobů. A západní země budou pravděpodobně méně štědré ohledně peněz na obnovu, než jsou nyní ohledně dodávek zbraní.“⁽⁵⁷⁾

„Zdá se, že veřejná diskuse nás nutí postavit se buď na stranu ruského imperialismu nebo expanzionismu NATO a prominentní role Spojených států. Máme se postavit na stranu jednoho nebo druhého nacionalismu. Oba systémy však různými prostředky organizují vykořisťování a proměňují hranice ve smrtelný nástroj. Není náhoda, že obnovená militarizace hranic se realizovala nejprve proti migrantům hledajícím lepší život. Není náhoda, že prohlášení ani jedné ze stran se

---

57) *Nebojuj za “svou” zemi:*

v současnosti nezabývají skutečnými lidskými životy.“⁽⁵⁸⁾

Mýtus 22: Kritika zapojení se do války se často opírá o neaktuální citace anarchistických klasiků, které nelze vztáhnout na současný kontext.

Pravdou je, že někdy jsou citovány osobnosti jako Malatesta, Bakunin, Goldman a další, které se vyslovili proti buržoaznímu pojetí války. Pravdou ale také je, že současní podporovatelé války na straně ukrajinské armády mají stejný sklon citacemi dodat váhu vlastním stanoviskům.

Je snadné si vytrhnout z celého díla nějakého člověka jen jednu část a jiné ignorovat. Vyložit si jeho slova po svém, protože již není možnost si ověřit jak onu část skutečně zamýšlel. Mrtví již nemohou debatovat ani redefinovat svá stanoviska s ohledem na současnou dobu a situaci. Právě proto vnímáme jejich citování jako doplněk argumentace nikoli jako její jádro. Než debaty o tom jak co (ne)viděl Malatesta před sto lety nám přijde důležitější naslouchat hlasům současníků a sdílet s nimi naše pohledy. Přesně to se děje, když se pod nánosem válečné propagandy snažíme hledat i antimilitaristické a revolučně defetistické projevy proletářů na Ukrajině, v Rusku i jinde ve světě.

Náš postoj k válce není předem definován tím, co kdy řekl nějaký klasik anarchismu. Teoretické odmítnutí války a její praktické sabotování vychází spíše z tendencí těch, kteří se dnes ve víru války ocitají nebo jim hrozí, že do ní budou brzy vtaženi. Stejně jako se cituje Malatesta, mohli bychom citovat tisíce dezertérů ukrajinské armády, ženy, které brání ukrajinskému státu v násilné rekrutaci jejich partnerů, sabotéry, kteří se vzdálili z bombardovaných měst, aby vně ukrajiny partyzánskými taktikami podvraceli válečnou infrastrukturu.

Jenže tady nejde v první řadě o citace, ale o hledání strategie jak minimalizovat dopady války a jak situaci nejlépe využít k organizaci potřeb pracující třídy. Válku definujeme jako popření těchto potřeb v zájmu potřeb buržoazie. Ne protože to někdy před sto lety řekl nějaký anarchista, ale protože jsme sami součástí pracující třídy, která je do války vtahována a nucena nést největší oběti pro zájmy, které jsou nám cizí.

---

58) *Ne válce. Za transnacionální politiku míru:*

<https://k115.org/2022/03/ne-valce-za-transnacionalni-politiku-miru/>

Mýtus 23: Antimilitarismus je důležitý, ale je problém, když se z něj stane dogma.

S tímto argumentem se často setkáme u lidí, kteří nejprve vydávají nespočet proklamací a publikací s antimilitaristickou tematikou v době, kdy je válka na druhém konci světa, ale když se blíží k jejich dveřím, začnou reprodukovat válečnou propagandu. Důvodem pro tento názorový kotrmelec má být údajně odlišný kontext, pragmatičnost a nedogmatičnost. Dějiny třídních bojů jsou plné příkladů, kdy se někteří anarchisté pokusili redefinovat svou praxi s pomocí stejných zdůvodnění. Anarchisté vstupující do republikánské vlády ve Španělsku nebo ti čeští usedající do prvo-republikových vládních křesel a přidávající se ke KSČ. Vzpomenout můžeme také anarchisty, kteří po roce 1917 preferovali příklon k bolševikům nebo ty, kteří se v první světové válce postavili na jednu z válčících stran. Všechny tyto příklady ukázali, že ačkoli jejich aktéři mluvili o pragmatičnosti, praxe jejich tvrzení vyvrátila. Jejich kroky byli v důsledku pragmatické spíše pro vládnoucí třídu, která tyto anarchisty využila jako užitečné idioty, tak jako se to nyní s některými děje v případě války na Ukrajině.

Nepochybujeme o tom, že existují různé kontexty válek. Jenže jádro je neměnné, bez ohledu na to, zda je řeč o dvou světových válkách, různých “národně osvobozeneckých” válkách nebo současné válce na Ukrajině. Proměnné jsou různé faktory. Třeba poměr sil mezi válečnými bloky, kdo jedná více invazivně a agresivně nebo do jaké ideologie své počínání zabaluje. Co se však nemění je hlavní podstata válek. Vždy jsou to krvavé konflikty vedené různými frakcemi vládnoucí třídy za jejich zájmy a největší obětí je při tom nucena přinášet pracující třída. Jediná válka kterou dokážeme podpořit je válka třídní.

Antimilitarismus není abstraktní ideologický konstrukt odtržený od reality. Naopak je to živoucí proces, který vychází ze života a bojů pracující třídy. Ze zkušeností skutečných lidí z masa a kostí. Mluvíme-li o antimilitarismu, je řeč o zásadách prověřených praxí nikoli o teoretických traktátech padajících ze stolů akademiků. Nedržíme se dogmatu. Naopak svoje stanoviska neustále konfrontujeme s realitou, která nám znovu a znovu dokazuje, že být antimilitaristou mělo smysl v době první světové války stejně jako v případě současné války na Ukrajině.

„Ukrajinci, Rusové a lidé z jakékoli jiné části světa jsou naše sestry a bratři; třídní sestry a bratři, a těm se zavazujeme, za ně pozvedáme hlas, abychom dál křičeli: NE VÁLCE! NE MILITARISMU! Dost toho, abychom se navzájem zabíjeli, abychom dělali jejich špinavý byznys. Dost vašeho kapitalismu. (...)

ZASTAVTE VÁLKU! ZASTAVTE TO HNED! ANI PUTIN, ANI BIDEN! NE NATO! VOJÁCI VŠECH ARMÁD: DEZERTUJTE!“⁽⁵⁹⁾

„Sláva proletářským ženám na Ukrajině, jak v západní Zakarpatské oblasti (tedy pod ukrajinskou vojenskou správou), tak na Donbasu, ve “východních provinciích” (tedy pod ruskou vojenskou správou), které vyšly do ulic, aby vyjádřily své pohrdání “obranou vlasti” a požadovaly návrat svých synů, bratrů a blízkých, kteří byli vysláni na některou z front, aby hájili zájmy, které nejsou jejich vlastní.

Zdravíme proletáře na Ukrajině, kteří tajně ukrývají ruské vojáky, kteří dezertovali, a to na vlastní nebezpečí, protože když je zatknou buď ruské nebo ukrajinské vojenské orgány, dají jim najevo, kde je v tomto špinavém světě zákonná síla, kterou stranu a kterou vlast musí bránit a že žádné sbratřování nebude tolerováno.

Pozdravujeme proletáře na Ukrajině, kteří navzdory povinným odvodům utíkají před zařazením do vojenských jednotek všemi dostupnými prostředky, ať už legálními či nikoli, a odmítají se tak obětovat a sloužit pod hadrem ukrajinské národní vlajky.

Zdravíme ruské vojáky, kteří od začátku “speciálních operací” na Ukrajině utíkají z války a masakrů, opouštějí funkční tanky a obrněná vozidla a hledají záchranu na útěku prostřednictvím sítí solidarity s dezertéry z obou armád.“⁽⁶⁰⁾

---

59) *Confederación Nacional del Trabajo / CNT – MAP (Národní konfederace práce, členská sekce Mezinárodní asociace pracujících)*

<https://osip.cz/prohlaseni-spanelskych-odboru-cnt-map-ne-valce-ne-militarismu-proti-kazdemu-imperialismu/>

60) *Manifest internacionalistů proti kapitalistické válce a míru na Ukrajině...*

<https://www.autistici.org/tridnivalka/manifest-internacionalistu-proti-kapitalisticke-valce-a-miru-na-ukrajine/>

Mýtus 24: Odmítání účasti boje na straně ukrajinského válečného odporu je projev kuturního povýšenectví západní levice.

Tento mýtus je zvláštní už jen proto, že lidé stojící za tímto textem pocházejí ze střední evropy, tudíž těžko mohou být obviněni ze západního povýšenectví. Ve skutečnosti rozpor mezi západní a středo-východo evropskou mentalitou je falešný protiklad. Ne, že by neexistovali faktory, které ovlivňují názory lidí podle toho, kde žijí. Existují, jen by neměli být stereotypně vykreslovány jako univerzálně platné šablony.

Tady nejde o žádný protiklad neempatického západu a empatického středu či východu. Jde o protiklad dvou odlišných perspektiv, kterými je problém války nahlížen. Jedna je liberálně reformistická a tedy kontrarevoluční, druhá je revoluční. Obě perspektivy zastávají lidé, kteří se hlásí k anarchismu, což ukazuje, že samotné toto označení ještě neznamena shodu v zásadních otázkách. A co je důležité, oba póly těchto ideových rámců se rozprostírají po celém světě. Reprodukování stereotypů ve stylu – západ versus východ – nám jistě nepomůže k narušení imperialistického uvažování pro které je typické právě vytváření takovýchto územně definovaných protikladů.

Skutečností je, že revolučně defétistické stanovisko, totiž odmítnutí postavit se na stranu jedné z válčících stran, není přítomné jen mezi západními anarchisty, i když zde je výrazněji artikulované. Jeho stopy nalézáme také v Česku, na Slovensku, v Rusku i v samotné Ukrajině a na dalších místech střední a východní Evropy.

Hledání neexistujících protikladů vnímáme spíše jako snahu jak některé lidi zákeřným způsobem vyjmout z arény mezinárodní debaty a praktické koordinace anarchistických aktivit. Stačí někoho označit za povýšenec-kého nebo bezohledného aby to mnohé vedlo k závěru, že s takovými lidmi přece není legitimní debatovat natož dokonce spolupracovat. Vidíme v tom jistý sklon k manipulaci.

„Nezapomínejme, že nejlepším způsobem, jak podpořit přijetí války, je šířit strach z ní. Zítra se po několika šikovných úpravách režimní propagandy tento strach z totální války snadno změní v touhu přijmout

omezenou válku, aby se zabránilo válce totální, a kdo ví, možná najdeme nového Kropotkina (mezi mnoha neokropotkinisty, kteří zamořují naše anarchistické publikace) schopného podpořit potřebu malé války tváří v tvář válce totální (koneckonců “piccolo ? bello” – “malé je krásné”).“⁽⁶¹⁾

Mýtus 25: Je snadné odmítnout účast ve válce od lidí, kteří své názory vyjadřují v bezpečném místě daleko od války a nemusejí reagovat na bombardování jejich měst.

Je pravda, že uspořádat si vlastní pohled na válku z bezpečné vzdálenosti je snadnější než v situaci, kdy vám létají bombardéry nad hlavou. Je ale takový pohled méněcenný a neměl by být brán v úvahu? Je názor lidí z bombardovaných míst nadřazený ostaním názorům na základě toho, že lidé ve válečné zóně zažívají větší hrůzu a utrpení?

Mohli bychom stejně tak říct, že je snadné volat po dodání dalších zbraní pro ukrajinskou armádu a po podpoře bojovníků teritoriální obrany od lidí, kteří to dělají z bezpečného domova, v životě nedrželi v rukou palné zbraně a nebyli by schopní je použít kdyby válka přišla sem. Jejich názor vnímáme a respektujeme, i když mu nevyjadřujeme podporu, protože máme názor jiný. Proč by se jiný metr měl uplatnit na lidi, kteří si odmítají vybrat stranu válečného konfliktu a nevolají po podpoře vojenských jednotek?

„Ve jménu “národního osvobození”, “nacionalismu utlačovaných” nebo “antiimperialismu” levice nakonec podporuje imperialistickou válku, podporuje organizované a vzájemné vyvražďování různých národností pracující třídy pod “jejich” vlajkami. Mámivý ideál “národního osvobození” historicky nevedl k ničemu jinému než ke vzniku zkorumpovaných, byrokratických režimů, které nakonec potlačují dělnictvo, jakmile získají kontrolu nad mašinérií kapitalistického státu.“⁽⁶²⁾

---

61) Válka a její odvrácená strana – Alfredo M. Bonanno

62) Anarchismus, nacionalismus, válka a mír:

<https://kronika.noblogs.org/post/2022/07/01/anarchismus-nacionalismus-valka-a-mir/>

Mýtus 26: Lidé, kteří kritizují účast ve válce z bezpečné vzdálenosti jsou neempatičtí a povýšenečtí, protože nenaslouchají lidem v místě války.

Ačkoli vnímáme povýšenecké sklony některých lidí, myslíme si že nálepka povýšenců se často mechanicky používá na každého, kdo se vyjádří kriticky k podpoře války na straně ukrajinské armády. Jde o to hlas kritiků znevážit, stigmatizovat a vyloučit z debaty. Nejsilnější dopady to pak má na lidi ze západní Evropy či USA, jejichž názor často není brán v úvahu už jen pro samotný fakt, že nepřichází ze střední nebo východní Evropy. V jádru je vlastně takový mechanismus diskriminující, stereotypizující a před-sudečný, přestože jeho stoupenci druhé obviňují právě z takového jednání.

Říci, že jsme proti válce a odmítáme se přiklonit na jednu stranu konfliktu automaticky neznamená, že nám nezáleží na názoru lidí na Ukrajině a že nám je lhostojné, když jsou pod palbou ruských vojsk. Ve skutečnosti těmto lidem nasloucháme a vidíme, že zde není jen jeden jednotný hlas, ale obrovský spletenec mnoha názorů, které se častoro zcházejí už v samotném základu. Stejní lidé, co nás obviňují z nenaslouchání ve skutečnosti často z mnohonázorového celku vyjmou jen jednu názorovou tendenci a ostatní ignorují nebo bagatelizují jejich význam. My se snažíme naslouchat co nejvíce hlasům, ale podporujeme jen ty, které nám přijdou konstruktivní. Jiným vyjadřujeme kritiku a odmítáme je podpořit. Zkrátka vnímáme různé tendence a nesnažíme se podporovat válečnou propagandu, která ukrajinskou populaci vykresluje jako jednotné společenství, které jednohlasně volá po zapojení se do války.

Někteří naši kritici nás obviňují z nenaslouchání, ale přitom přehlížejí hlasy té části populace, která odmítá podporovat ukrajinskou armádu a brání nucenému odvodu mužů, kteří nechtějí válčit. Hlas ukrajinských dezertérů je přehlížen, zatímco hlas ukrajinských vojáků reprodukován jako by byl ten jediný, který zaznívá. Tomu se říká válečná propaganda, nikoli naslouchání a empatie.

Obyvatelé Charkva říkají:

„Lidé volí nejlepší řešení aktuální situace. Proč by chtěli chránit něco, co jim nepatří? Úřady si už 30 let mastí kapsy, loupí paláce a jach-

ty v zahraničí. Nyní nechť si elita chrání svůj těžce vydělaný majetek, zatímco pracující lid se na něj bude těšit z bezpečného útočiště v zahraničí. Pokud se vládnoucí třída nechce bránit, nepošle na frontu ani své děti, proč by měla bojovat vykořisťovaná třída? Ukažte mi nějakého oligarchu (ať už ruského nebo ukrajinského), který prodal svůj majetek, vyzbrojil sebe a prapor své gardy a teď osobně pálí tanky na frontě.“⁽⁶³⁾

Mýtus 27: Kritizovat odpor ukrajinských armádních jednotek z míst mimo Ukrajinu znamená upírat ukrajinské populaci sebeurčení a schopnost být svébytným aktérem změn.

Nemyslíme si, že máme nějaké výsadní právo rozhodovat o budoucnosti ukrajinské populace. Stejně tak si ale nemyslíme, že je jim to upíráno, když někdo kritizuje určité kroky, které si v rámci svého sebeurčení volí. Řeči o právu na sebeurčení se velmi často stávají argumentem pro přehlížení hrůz, který si někdo vybral. Také to někteří berou jako zdůvodnění proč podporovat reakční tendence, které brzdí emancipační hnutí. Proto pak můžeme některé anarchisty vidět, jak se pohoršují nad tím, že jeden stát nerespektuje suverenitu jiného státu, jako by snad úkolem anarchistů mělo být bojovat za stát a jeho suverenitu. Stejně anarchisty také můžeme vidět jak volají po podpoře té části ukrajinské populace, která se rozhodla válčit a umírat za buržoazní demokracii. Oni si to prý vybrali a proto je v tom musíme podpořit, abychom nebyli neuctiví, paternalističtí a bezohlední. Zkrátka tato část liberálních demokratů, kteří si z nějakého důvodu říkají anarchisté, jsou ochotni podpořit i ty anarchismu nejvíce nepřátelské tendence se zdůvodněním, že musíme respektovat sebeurčení a názory lidí, kteří tyto tendence projevují. Kdybychom tuto perspektivu chtěli přenést kupříkladu do Česka, znamenalo by to, že bychom měli podporovat tu velmi početnou část místní populace, která vidí parlamentní demokracii jako způsob obhajoby svých zájmů. Před každými volbami bychom vyzývali k jejich podpoře a posílali zdroje na předvolební kampaně politiků, protože takto si to tito lidé přejí a my přece nechceme být neuctiví k jejich sebeurčení. A pokud by si někdo z jiné země dovolil kritizovat volební účast českých pracujících, měli bychom ho odsoudit jako povýšence, který nenaslouchá českým pracujícím a chce je na základě pocitu kulturní nadřa-

---

63) *Ukrajina: Nové pracovní a sociální konflikty:*

zenosti poučovat jakou si mají zvolit budoucnost. Bylo by to nesmyslné a my takovou perspektivu nesdílíme. Právě proto stejně jako kritizujeme volební účast českých pracujících budeme kritizovat účast ve válce těch ukrajinských. Jestli to někdo nazve povýšenecké, tak ať. My se totiž neorganizujeme proto, aby si o nás celý svět myslel, že jsme úžasní, ale za účelem ten svět změnit na lepší místo pro život. K tomu jistě potřebujeme spojení s dalšími lidmi, ale ne nutně s každým a za každou cenu. Nepodléháme kvantitavní mánii, podle které čím více lidí se sdruží tím většího úspěchu se dosáhne. Hledíme spíše na obsah a za jakým účelem se lidé spojují. Reakční a kontrarevoluční postoje nebudou mít naši podporu i kdyby si je zvolila naprostá většina lidstva, protože to nevidíme jako způsob jak se přiblížit k naší emancipaci.

„Ozbrojené síly jsou bezbranné vůči sociálním silám fungujícím v širší společnosti, která je plodí. Revolta v civilní společnosti prosakuje předivem armády až do řad rekrutů. Vztah mezi důstojníky a naverbovanými lidmi je zrcadlovým obrazem vztahu mezi šéfy a zaměstnanci a na vojenské i civilní verzi pracoviště vzniká podobná dynamika třídního konfliktu. Vojsko nikdy není hermeticky uzavřenou organizací. A naši vládcové to všechno vědí. Naši vládcové vědí, že jsou zranitelní masovým odporem a vědí, že jejich bohatství a moc mohou zevnitř zničit ženy a muži z dělnické třídy, na nichž jsou závislí. A my bychom to měli vědět také.“⁽⁶⁴⁾

„Zdůrazněme také fakt, že vzhledem k nepříznivému poměru sil pro naši třídu v této chvíli nebo vzhledem k její porážce po celosvětové revoltě v roce 2019 nemohou být v současnosti pozice proletářského internacionalismu a revolučního defetismu útočné, tedy schopné vystupovat jako skutečná alternativa a uskutečnit světovou proletářskou revoluci, ale mohou být obranné. Obranné, aby bránily co? Nikoli abstraktní principy, ale životy z masa a kostí statisíců proletářů válčících regionů. Životy, které budou bránit samotní proletáři, bez jakýchkoli prostředníků nebo zástupců.“⁽⁶⁵⁾

---

64) Khaki rebelové: Podvracení amerických ozbrojených sil za vietnamské války:

65) [Proletarios Revolucionarios] O revolučním defetismu a proletářském internacionalismu v právě probíhající válce mezi Ruskem, Ukrajinou a NATO:
<https://www.autistici.org/tridnivalka/proletarios-revolucionarios-o-revolucnim-defetismu-a-proletarskem-internacionalismu-v-prave-probihajici-valce-mezi-ruskem-ukrajinou-a-nato/>

Mýtus 28: Odpůrci podpory ukrajinským vojenským jednotkám jsou ve skutečnosti šířitelé propagandy putinova režimu.

Když na věci koukáme střízlivým pohledem nikoli pohledem zatíženým válečnou propagandou, uvidíme jednu důležitou skutečnost: válečná a prorežimní propaganda je přítomná jak na ruské, tak na ukrajinské straně. My si ale nevybíráme jednu válečnou propagandu v opozici proti druhé. Odmítáme jí naslouchat a šířit, ať už přichází z kterékoli strany.

Mechanismem válečné propagandy je selektivita informovanosti. Z pestrého celku jsou vyjmuty jisté části a nafouknuty do neskutečně velkých rozměrů. Jiné části jsou zase zamlčeny, zneviditelněny, umlčeny, zesměšněny a bagatelizovány. Kdo chce příklad takové propagandy, stačí se podívat na to, jak se dokola v některých anarchistických médiích objevují zprávy o hrdinství ukrajinských vojenských jednotek, ale není zde žádná zmínka o četných dezertérech a odpůrcích války v ukrajinském regionu ani o zbytečných krutostech páchaných ukrajinskou armádou. Odmítáme tento druh válečné propagandy stejně jako ten ze strany stoupců putinova režimu. Protiválečná agitace není prorežimní propaganda.

„Paradoxně ani dnes, většina lidí neví, co to vlastně válka je, tj. Co znamená, jaké jsou její příčiny a jaké jsou její skutečné důsledky. Lidé si často myslí, že “vědí”, protože to viděli v televizi nebo o tom četli; na druhou stranu je jasné, že jsme viděli a četli to, co chtěli, abychom viděli a četli, a že bombardování informacemi nepřispívá ke skutečnému porozumění, ale ke zmatení, jaký je jejich účel.“⁽⁶⁶⁾

„V mnoha rozhovorech s Ukrajinci, které se objevují v západních médiích, nikdy nikoho neslyšíme postavit se proti válce nebo o ní aspoň vyslovit pochybnost, ačkoli ze sociálních médií i svých vlastních zdrojů víme, že takoví lidé existují. Podle médií je však každý Ukrajinec ochoten padnout za svůj národ. Přesto ale Zelenskyj shledal nezbytným zakázat všem mužům ve věku od 18 do 60 let opustit zemi. Všichni musí zůstat k dispozici coby kanónenfutr pro vlast.“⁽⁶⁷⁾

---

66) *Válka a její odvrácená strana – Alfredo M. Bonanno*

67) *Nebojuj za “svou” zemi:*

<https://kronika.noblogs.org/post/2022/06/29/nebojuj-za-svou-zemi/>

Mýtus 29: *V této válce musí vyhrát demokracie aby nevyhrál fašismus / diktatura.*

Není pochyb o tom, že fašismus / diktatura je problém. Jenže nejhorším produktem fašismu je antifašismus. Vždy, když je strašeno fašismem jako by šlo o nejhorší ze všech zel, je dlážděna cesta k podpoře jiných státních forem – třeba těch demokratických – a dochází k podpoře jejich zločinů. Antifašistická jednota není nic jiného než mezitřídní kolaborace, kdy se proletáři spolčují s buržoazií, která však navzdory “dočasnému spojenectví” vždy neváhá tvrdě potírat všechny antikapitalistické a protistátní projevy. Antifašistické mobilizace bývají zdůvodněny nutností čelit totalitarismu, ale dělají to způsobem, který posiluje autoritativní rysy parlamentní demokracie. Jak poznamenal Gilles Dauvé „*Antifašismus tak vždy skončí narůstajícím totalitarismem; jeho boj za “demokratický” stát skončí posílením státu.*“

Parlamentní demokracie možná představuje menší intenzitu státního násilí než fašistický režim, ale není to důvod za demokracii bojovat a umírat. Kdo tvrdí, že se pracující třída v liberální demokracii více a lépe organizuje, ten je natolik pohlcen svým fantazírováním, že utíná kontakt s realitou. Bojovné hnutí pracující třídy totiž v demokracii často vyjadřuje tendenci chabnout; postupně se vstřebává do struktur státu, jež zároveň neváhají zadusit jakoukoli radikální tendenci. Lze pochybovat o tom, že vybojovaná demokratická forma státu znamená zapuzení autoritářských tendencí ze státního aparátu. Ty setrvávají a projeví se vždy, když pracující třída zvedne hlavu a začne jednat bojovně jako organizovaná autonomní síla. Jinými slovy liberální demokracie nikdy nebude protikladem nebo popřením diktatury; vždy bude jedním ze způsobů, kterým se organizuje totalizující kapitalistické uspořádání. Ve skutečnosti diktátorské i demokratické síly jsou přítomné v každém státě souběžně a nevylučují se. Jejich vzájemný poměr závisí na (ne)bojovnosti pracující třídy a (ne)schopnosti buržoazie zajistit si vládu své třídy nad společností.

Stát padne, jen když podvrátíme jak jeho diktátorské, tak demokratické tendence souběžně. Pokud se zaměříme výlučně na potlačení jedné části, ta se dříve či později s přičiněním té druhé obnoví. Nezapomínejme, že demokratický stát si ponechává schopnost zavádět autoritářská opatření, stej-

ně jako fašistický stát někdy pacifikuje proletariát demokratickou kooperací. Dilema fašismus nebo demokracie je falešné. Internacionální revolucionáři a revolucionářky ve skutečnosti ví, že se před námi zjevují jen dvě možnosti: kapitalismus nebo jeho revoluční překonání.

„Fascinace ‘ozbrojeným bojem’ se rychle obrátí proti proletářům, jakmile své údery směřují výlučně proti jedné konkrétní formě státu a nikoli proti státu samotnému.“⁽⁶⁸⁾

„Pokud pro Rusko porážka ve válce znamená určité politické změny (přinejmenším palácový převrat a možný rozpad na části nebo částečnou ztrátu suverenity), budoucnost Ukrajiny se zdá být v každém případě velmi smutná. Dlouho před válkou byl Zelenskyj ne nadarmo často přirovnáván k mladému Putinovi a v důsledku vítězství může získat režim neméně diktátorský charakter jako ten ruský. Velmi výmluvný příklad přišel tento měsíc, kdy prohlásil, že hranice pro muže nebudou otevřeny až do konce válečného stavu (...)“⁽⁶⁹⁾

„Jak jeden, tak druhý kapitalisticko-imperialistický blok, které jsou v současné době ve válce, se prohlašuje za ‘zachránce demokracie’ a obviňuje svého protivníka z toho, že je ‘fašistické monstrum’. Tím ospravedlňuje své válečné štvání a blouznění o opakování ‘slavných časů’ z druhé světové války. Dost na to, abychom si uvědomili, že ‘demokracie versus fašismus’ je falešný antagonismus, nebo spíše inter-buržoazní inter-imperialistická válka, v níž jsou proletáři jen potravou pro děla.(...)Viděno historicky, kdykoli buržoazie přestala používat v boji proti boji proletariátu demokracii, obrátila se k fašismu... a naopak. Z logiky věci vyplývá, že ačkoli nejsou identické co do formy a intenzity násilí, které stát bohatých a mocných uplatňuje proti vykořisťovaným a utlačovaným, v podstatě jsou stejné, nebo abychom použili názorného obrátu, demokracie a fašismus jsou dvě chapadla téže chobotnice: sociální diktatury kapitálu nad proletarizovaným lidstvem na celém světě. Demokracie a fašismus tedy, stejně jako levice

---

68) Fašismus a antifašismus – Gilles Dauvé:

<https://ulozto.cz/file/7C3BBHDBZ/fasismus-a-antifasismus-gilles-dauve-final-pdf?fileName=fasismus-a-antifasismus-gilles-dauve-final-pdf>

69) Rozhovor s ukrajinskou anarchistickou skupinou Assembly:

<https://kronika.noblogs.org/post/2022/09/13/rozhovor-s-ukrajinskou-anarchistickou-skupinou-assembly/>

a pravice, nejsou protiklady, ale doplňují se.(...)Levice kapitálu se staví proti fašismu, nikoli proti demokracii, protože tu naopak hájí, protože je sama demokratická či spíše proto, že je sociálnědemokratická nebo reformistická, i když si říká “marxistická” (různí leninisté) nebo “anarchistická” (liberální anarchisté).“⁽⁷⁰⁾

*„Jiné interpretace sledují odlišné přístupy a hodnotí ruský imperia-
lismus jako nebezpečí pro celou Evropu i mimo ni. K těmto výkladům
se hlásí i některé složky libertinské orientace. Aniž bychom zpochyb-
ňovali hrozbu, kterou představuje ruské autoritářství a militarismus,
domníváme se, že to nebude vojenská porážka Ruska na Ukrajině,
která zabrání autoritářskému obratu v západní Evropě. Autoritářské
společenské procesy, které v Rusku a v zemích OTSC zjevně převlá-
dají, působí již léta i v Evropské unii a válka jim nyní dává další ury-
chlení. “Demokracie” je navíc založena na podmínce něčího privile-
gia. Vize, která představuje Evropskou unii jako maják demokracie
a označuje Rusko, Čínu a jejich satelity za dědice totalitarismu kombi-
novaného s divokým kapitalismem, je jádrem západního myšlení, které
k nám nepatří.“⁽⁷¹⁾*

Mýtus 30: Prohlášení “No war but class war” je abstraktní a nepraktický slogan. Bombardovanému obyvatelstvu je k ničemu.

Obyvatelstvo Ukrajiny, na které je útočeno, se musí vyrovnat se situací okamžitě. Jenže klamou je ti, kteří tvrdí, že řešením je opevnění se v teritoriální obraně, tedy přesně v těch místech, kam dopadají bomby. Ti, kteří tvrdí, že ve spojení s ukrajinskou armádou mají nasazovat své životy na frontě jsou manipulátoři a jejich řešení se jeví jako velice nepraktické. Ten stejný stát, který žene muže do války, jim brání opustit zemi a skrýt se před bombardéry mimo Ukrajinu. Ten stejný ukrajinský stát poukazuje na agresi ruské armády, ale z jeho gest jde cítit ochota válečný konflikt eskalovat i za cenu dalších nesčetných obětí. Protože, když jde státu o existenci, je ochotný obětovat existenci těch, kterým vládne. V takové situaci sna-

---

70) *Internacionalističtí proletáři z ekvádorského regionu:*

<https://www.autistici.org/tridnivalka/proletarios-revolucionarios-o-revolucionim-defetismu-a-proletarskem-internacionalismu-v-prave-probihajici-valce-mezi-ruskem-ukrajinou-a-nato/>

71) *Za nový anarchistický manifest proti válce - Federazione Anarchica Italiana:*

<https://kronika.noblogs.org/post/2022/08/15/fai-novy-anarchisticky-manifest-proti-valce/>

ha o přeměnu meziimperialistické války ve válku třídní není abstraktní ideologie, ale otázka života a smrti. A tady nejde jen o přežití ukrajinské populace, ale celého lidstva. Možnosti rozpoutání třetí světové války totiž nejsou vyloučeny, stejně jako nasazení extrémně ničivého jaderného arzenálu.

„Jde o to, že kapitalismus se neobejde bez války, a to tím spíše v době krize, čímž se znovu ukazuje násilná a katastrofická povaha tohoto systému. A že v kontextu současné kapitalistické krize je třetí světová válka možná. Mimochodem, nejednalo by se o klasický typ války, ale o nový typ války: o válku “hybridní”, roztržštěnou, dávkovanou a, což je nejhorší, jadernou a ničivou. K tomu se přidává probíhající globální ekologická krize. Náš druh je tak vystaven vážnému riziku vyhynutí. Z těchto závažných důvodů nejsou hesla přeměny imperialistické války v třídní válku a komunismus nebo zánik něčím abstraktním, ale jsou to naopak konkrétní a naléhavé pokyny pro obranu a obnovu života proletarizovaného lidstva obývajícího planetu Zemi.“⁽⁷²⁾

Mýtus 31: Antimilitaristická iniciativa musí být zaměřena na porážku militarismu ruské armády.

Tento postoj je v jádru legitimní, potíží je ale v tom, že je to jen jedna část komplexnější pravdy. Další částí je, že antimilitaristická iniciativa by měla stejně tak být zaměřena na porážku militarismu ukrajinské armády a jakékoli jiné státní armády. Antimilitarismus je postoj založený na odporu ke všem státním armádám a jejich válkám. Z takového odporu vyplývá, že si antimilitaristé ve válkách mezi státy nevybírají ke kterému se přikloní. Jinými slovy nebojují proti militarismu jednoho státu skrze podporu militarismu státu jiného. Přesně to se ale děje, když někteří lidé chtějí boj proti militarismu ruské armády vést v rovině podpory militarismu ukrajinské armády. Mohou to populisticky zaobalovat do frází o tom, že podporují “sebeobranu lidu”, ale reálně podporují militarismus, protože jednotky, které na Ukrajině bojují jsou součástí struktur ukrajinské armády a podléhají velení státních úřadů. Nelze hovořit o jejich autonomii a už vůbec ne

---

72) [Proletarios Revolucionarios] O revolučním defetismu a proletářském internacionalismu v právě probíhající válce mezi Ruskem, Ukrajinou a NATO:
<https://www.autistici.org/tridnivalka/proletarios-revolucionarios-o-revolucnim-defetismu-a-proletarskem-internacionalismu-v-prave-probihajici-valce-mezi-ruskem-ukrajinou-a-nato/>

o tom, že by podvraceli militarismus. Jsou militaristické a to nelze změnit tím, že si vojáci připnou na uniformu černorudá loga a budou vydávat prohlášení plná protistátních frází.

Antimilitaristický postoj se – až na striktně pacifistické vyjímky – nezákládá na odmítnutí bránit se válečné agresi. Pouze preferuje jinou, než militarizovanou formu jak tuto obranu organizovat. Anarchisté kupříkladu mají bohaté zkušenosti jak vést ozbrojený boj mimo struktury státu a armád. Tento boj bývá militantní, ale nikoli militarizovaný. Vždy, když se někteří anarchisté rozhodli podrobit své jednotky a milice armádní logice, vrhli se do pastí, která později znamenala jejich porážku. Smutným příkladem může být militarizace některých milic CNT – FAI během revoluce ve Španělsku v letech 1936 – 1939. Tato doba byla rozporná podobně jako ta dnešní. Proto i tehdy vedle stoupců militarizace existovali také důslední antimilitaristé, kteří neměli problém se chopit zbraní, ale odmítali se spojovat s tou či onou frakcí vládnoucí třídy a nepodřizovali se armádní logice.

„Všichni nenávidí válku. Ze všech nejvíc ti lidé, kteří posílají jiné na smrt na bitevním poli. Tvrdí, že se jim to bytostně přičí, ale bohužel jsou k tomu nuceni opačnou stranou. Opačnou stranou, která proniká na naše tradiční loviště. Opačnou stranou, která napadá “svrchovaný” národ. Nemáme na výběr! Musíme se bránit... K jakému “my” patříš? Neúnavná propaganda na obou stranách tlačí každého, aby si zvolil stranu, aby se do války aktivně zapojil nebo se stal jejím nadšeným podporovatelem. (...) Pojem “válečný zločin” naznačuje, že válku lze vést dvěma způsoby: civilizovaným a zločinným. Pokud mezi nimi kdy rozdíl existoval, pokroky ve vojenské technice jej zcela setřely (...) Čím větší ničivou sílu každá z obou stran nasazuje, tím větší jsou “kolaterální škody” na civilním obyvatelstvu. Čím víc se válka na Ukrajině stupňuje, tím víc životů běžných Ukrajinců je zničeno, tím víc se země obrací v trosky.“⁽⁷³⁾

„V posledních letech některé skupiny a jednotlivci hledají paralely mezi sociální revolucí ve Španělsku v letech 1936-1939 a takzvanou “rojavskou revolucí”. To se nyní odehrává i při účasti tzv. anarchistů

---

73) Neboj za “svou” zemi!

a anarchistek ve válce mezi Ruskou federací a ukrajinským státem. My jsme tento paralelismus nikdy nepoužívali, protože z historického hlediska a ve vztahu k anarchismu nedává smysl. Tento paralelismus je veden proto, aby ospravedlnil účast anarchistů, ať už na individuální nebo kolektivní úrovni, ve válkách kapitalismu na obranu některé frakce kapitálu. Již během sociální revoluce od roku 1936 se v revolučním táboře ozývalo mnoho hlasů proti militarizaci revoluce a proti vytvoření lidové armády. Ať už někdo falšuje dějiny jakkoli a ohýbá je podle svých potřeb, zůstávají falzifikací. Masy tehdy ve Španělsku nebojovaly za demokracii, republiku, za všechny nástroje vlády kapitálu, ale za jejich zrušení.“⁽⁷⁴⁾

„Pro nás je armáda nedílnou součástí fašismu. Charakteristickým nástrojem autoritářství je armáda. Potlačit armádu znamená potlačit možnost útlaku, kterou tato armáda lidem nabízí... Co nejčastěji a navzdory všemu prohlašujeme, že jsme antimilitaristé. Nechceme národní armádu. Nechceme, aby lidové milice, které ztělesňují vůli lidu, zanikly. Pouze oni mohou bránit svobodu.“⁽⁷⁵⁾

„Hnusí se nám obě strany této války: místo toho, abychom se postavili na jednu stranu této války, stavíme se proti všem státním armádám a jejich válkám – ošklivíme si nejenom jejich masakry, ale také jejich slepou poslušnost, nacionalismus, zápach kasáren, disciplínu a hierarchie. Být proti jakékoliv formě militarismu a státu však neznamena, že jsme proti tomu chopit se zbraní. (...) Chceme odporovat válce mezi dvěma státy naším antimilitarismem: protiválečným hnutím, které se nedovolává solidarity s národem nebo státem, ale odmítnutí jakékoliv státní války. Bez ohledu na to, na území kterého státu žijeme, můžeme dezertovat, narušovat a sabotovat propagandu, logistiku a logiku války: nasypáním písku do soukolí národní a celoevropské mobilizace, výsměchem a opovržením každé kádrové a náborové mentalitě, útočením na domácí zbrojení a mobilizaci, sabotážemi vojenských zásobovacích linií a blokádami zbrojního průmyslu.“⁽⁷⁶⁾

---

74) Milicionáři, ano! Vojáci, nikdy!

<https://kronika.noblogs.org/post/2022/09/16/milicionari-ano-vojaci-nikdy/>

75) Výňatky z francouzské publikace “Catalogne Libertaire 1936-1937”

76) Proti válce a vojenské mobilizaci: předběžné poznámky k invazi na Ukrajinu:

<https://subverze.noblogs.org/post/2022/07/23/proti-valce-a-vojenske-mobilizaci-predbezne-poznamky-k-invazi-na-ukrajinu/>

Ediční poznámka:

Text byl publikován v listopadu 2022 a následující měsíce byl předmětem diskuzí, které vedly k úpravě *mýtu 17*, v lednu 2023. Za podnětné poznámky vděčíme především skupině *Třídní válka*, ale také dalším skupinám a jednotlivcům. Text byl později přeložen také do angličtiny, němčiny, francouzštiny, italštiny... Tím byl částečně naplněn jeho internacionalistický rozměr.

Výzva: Dny mezinárodní solidarity s dezertéry

Válka na Ukrajině pokračuje se všemi negativními důsledky pro velkou část světa. Pokračují však také akty dezerce a vyhýbání se odvodům, což by v případě masového rozšíření mohlo významně přispět k ukončení války. Anarchisté z regionu střední Evropy proto uveřejňují tuto výzvu k organizování aktivní podpory dezertérů. Ať žijeme kdekoli, udělejme z každého dalšího dne, den mezinárodní solidarity pracující třídy a odporu proti válce. Organizujme se na pracovištích, ve školách i v ulicích s cílem posílit vliv dezerce. Bojujme za důstojné podmínky pro všechny, kteří odmítají sloužit jako potrava pro děla v meziimperialistické válce.

Nejméně 200 000 lidí utíká z Ruska před Putinem vyhlášenou vojenskou mobilizací a další desetitisíce se vyhýbají mobilizaci na Ukrajině. Přesto některé hlasy tvrdí, že „množství dezertérů je tak zanedbatelné, že je divné o něm vůbec začít mluvit.“ Je třeba se vymezit proti těmto cynickým snahám „zneviditelnit“ lidi, kteří se rozhodli nesloužit armádě, dezertují nebo

emigrují z politických důvodů. Hlasy těchto lidí musí být slyšet a je nezbytné jim poskytnout praktickou pomoc.

Protiválečné projevy zatím nemají dostatečnou podvratnou sílu potřebnou k zastavení války a právě proto je nutné vytvářet podmínky, které dalším lidem se sklony k dezerci usnadní přejít od úvah k činům. Nejdo o to si stoupnout na frontu mezi tanky obou armád a myslet si, že tím tím vojáky přimějeme složit zbraně. Jde o to, na mezinárodní úrovni dosáhnout podmínek, které dezertérům zajistí bezpečné zběhnutí a možnosti žít v jiné zemi bez rizika trestního stíhání a společenské stigmatizace.

V současnosti se odpůrci války v Rusku a na Ukrajině nemají téměř kam uchýlit. Jsou „vlastními“ vládami uvězněni mezi státními hranicemi, přičemž okolní země je odmítají přijmout a zajistit důstojné zázemí. Zůstane-li nadále volba lidí omezena na možnosti „buďto nuceně sloužit v armádě nebo čelit perzekuci“, těžko můžeme čekat nárůst dezerce. Je třeba dosáhnout otevření hranic nejen pro civilní běžence, ale také pro dezertéry armád na obou stranách válečné linie. Právě to totiž může výrazně oslabit válečnou dynamiku.

To se ale nikdy nepodaří vyjednáváním s různými vládami, které jsou pouze místními přísluhovači světového kapitálu, ani sociálně-demokratickou výzvou k „ústupkům v oblasti migrační politiky“. Naší jedinou zbraní pro nás, proletáře, je třídní boj, mobilizace v ulicích, sabotování ekonomiky a přímá akce proti permanentní válce... Teprve tehdy je vyděšená vládnoucí třída nucena ustoupit, což pro nás nikdy nebude představovat cíl boje, ale pouze okamžik, od kterého je třeba podniknout nové útoky proti celému tomuto světu bídy a války...

Ostatně, proklamace politiků kritizujících agresi ruské armády jsou projevem pokrytectví, když zároveň odmítají sdílet zázemí a prostředky s lidmi, kteří odmítají sloužit v armádě. A kromě toho, proč a jak by tito důstojní představitelé buržoazního řádu jednali jinak!? Je nezbytné důsledně stát proti putinovským agresorům stejně jako proti státníkům jiných zemí, kteří vlastní politikou umožňují armádě zachovat si svůj válečný potenciál. Jsou to vlády zemí ve kterých žijeme, které fakticky komplikují možnosti dezerce, čímž přispívají k pokračování války.

Ti, kterým jde o záchranu lidských životů, by měli uvažovat o tom, jak oslabovat bojeschopnost armád, o tom jak dostat vojáky z fronty, jak je při-

mět, aby vypověděli poslušnost, jak je motivovat, aby zbraně použili proti těm, kteří je nutí jít do války. Přemýšlejme o tom a organizujme přímé akce, které tyto úvahy přivedou ke konkrétním výsledkům.

**NĚKTEŘÍ ANARCHISTÉ Z REGIONU STŘEDNÍ EVROPY
(LISTOPAD 2022) ⁽⁷⁷⁾**

ANTIMILITARISTICKÁ INICIATIVA [AMI]

---

⁷⁷⁾ Výzva: *Dny mezinárodní solidarity s dezertéry*:
<https://antimilitarismus.noblogs.org/post/2022/11/18/vyzva-dny-mezinarodni-solidarity-s-dezertery/>

Vyjádření lidí ze střední Evropy k válce na Ukrajině (říjen 2022)

„Ve válce stát poskytuje děla, bohatí voly a chudí své syny. Když válka skončí, stát si vezme děla, bohatí své voly a chudí počítají hroby.“

Anarchistické a antimilitaristické projekty i jednotlivci z regionů střední Evropy tímto chtějí vyjádřit stanovisko k probíhající válce na Ukrajině. Zároveň chceme reagovat na chybné interpretace našich pozic, reprodukováné jinými kolektivy a jednotlivci.

Vždy jsme zastávali internacionalistické, antimilitaristické a protistátní postoje. To, že se jich nevzdáváme během války, není dogmatismus ani krátkozraké uctívání abstraktních principů. Je to strategická volba, kterou chceme předejít dalším zbytečným válečným obětem. Zároveň to považujeme za vhodný způsob, jak se i nadále organizovat a oslabovat neblahý vliv státních struktur na naše životy.

Nepřidáváme se na žádnou z válčících stran v této válce a nepodporujeme válečnou mobilizaci. Mrzí nás, že někteří toto stanovisko interpretují, jako by šlo o odmítání odporu proti putinovskému imperialismu a odepření podpory masakrovanému ukrajinskému obyvatelstvu. Černobílé nahlížení rozlišuje jen dva póly: Buďto válčit spolu s ukrajinskou armádou proti ruské armádě, nebo neválčit a obětovat ukrajinskou populaci ve vyhlazovací válce. Hnusí se nám takto zjednodušující vnímání mnohem složitější reality.

Prohlašujeme, že se odmítáme zapojit do války, ve které různé státy bojují za přerozdělení “postsovětského prostoru”. Tím ale není tvrzeno, že odmí-

táme odporovat agresivnímu ruskému impériu ani, že nechceme zabránit masakru ukrajinské populace. Myslíme si však, že odpor i podpora by měly probíhat na jiném terénu a jinými prostředky než prostřednictvím konvenčního válčení.

Domníváme se, že konvenční válka vedená armádami nepřispívá k porážce imperialismu, ale pouze k tomu, že některé imperialistické frakce triumfují, zatímco jiné jsou oslabeny případně pohlceny vítězi. A je to pracující třída, kdo u toho nejvíce trpí. Dále se domníváme, že válečná mobilizace nevede k záchraně ostřelované populace, ale nárůstu obětí na všech stranách válečné vřavy. Dlouhotrvající válka se již dostala do fáze, kdy se ani jedna z válčících stran výrazně nepostupuje ke svým cílům, zatímco počet mrtvých a raněných dále výrazně roste. Neúčastnit se války a nepodporovat militaristické výzvy, to je naše volba beroucí v úvahu lidské životy, které válka ohrožuje a ničí. Proto nepodporujeme válečnou mobilizaci, ale oproti tomu podporujeme rozmanité aktivity sabotující další pokračování války.

Válečná propaganda tvrdí, že jde o válku mezi demokracií a diktaturou. Ve skutečnosti jde o válku několika imperiálních mocností o přerozdělení postsovětského prostoru a jeho zdrojů. O válku, ve které se různé buržoazní frakce perou o kořist a verbují do tohoto souboje ovládané obyvatelstvo. Imperiální zájmy různých aktérů v této válce jsou v každém případě zájmy kapitalistické třídy, která je někde prosazuje diktátorskými, jinde demokratickými prostředky. Tak jako tak jde jen o různé tváře kapitalistického uspořádání. My nehodláme proti jedné kapitalistické formě bojovat obhajobou jiné kapitalistické formy, tak jako se to děje v případě lidí vstupujících do ukrajinských armádních jednotek.

Nepřehlízíme rozdíly mezi životními podmínkami v demokracii oproti těm v diktatuře. Jenže nasazovat vlastní životy ve válce za parlamentní demokracii je příliš velká oběť, vzhledem k možnému výsledku. Ať už jsou výhody života v demokratické zemi jakékoli, nepřevažují nad nevýhodami války. Nesouhlasíme s tvrzením, že má smysl podporovat válku za liberální demokracii, protože ta poskytuje větší prostor pro sebeorganizaci než diktatura. Smysl má bojovat proti kapitalistické demokracii i diktatuře současně, ale zcela jinak, než v militarizovaném konfliktu řízeném státními

armádami. Tendence stavět se v meziimperialistické válce na stranu parlamentní demokracie se velice podobá perspektivám státotvorné levice, která se nás snaží přesvědčit o potřebě “přechodného období” ve smyslu dobytí politické státní moci, jako prvního stupně na cestě k plnému osvobození. Jenže ona neexistuje žádná postupná cesta “přes parlamentní demokracii ke svobodě” ani cesta “přes vládu dělnického státu k beztřídní společnosti”. Skutečné společenské osvobození projevuje ke kapitalistickým demokraciím stejně nesmiřitelné nepřátelství jako ke kapitalistickým diktaturám. Neznamená to vzdát se boje za krátkodobé cíle jako jsou například lepší platové podmínky, zastavení represivních zákonů nebo ochrana obyvatelstva před bombardováním. Znamená to bojovat za takové cíle jako autonomní sebeorganizovaná síla, nikoli jako spojenci jednoho státu v opozici proti státu jinému. Bojujeme-li dnes na pracovištích, na ulicích a v sousedství za bezprostřední uspokojení našich potřeb, děje se to prostředky, které odpovídají našim cílům. Mezi takové nelze zahrnout konvenční válku, která vždy sleduje především cíle té či oné části vládnoucí třídy na úkor našich potřeb a zájmů.

Žijeme v takzvaných demokratických zemích mnoho let, ale nevidíme výraznější tendenci k organizovanému boji ze strany neprivilegované třídy. Aktivita je dlouhodobě v útlumu navzdory všem demokraciím zaručeným “občanským právům”, které by údajně měly poskytovat ohromné organizační příležitosti. Zatímco diktatury krotí obyvatelstvo hrubou represí, násilím a zavražďováním, demokracie má jemnější, ale o to víc sofistikované způsoby. Důsledky jsou podobné. V obou případech bývá výsledkem krotká, kapitalistickým plánům podřízená masa.

V globálním kontextu se míra sebeorganizace v jednotlivých regionech různí. Vysvětlením těchto rozdílů nemůže být jednoduše jen různá forma vlády. Existují totiž diktatury, ve kterých probíhají zuřivé třídní boje, stejně jako existují liberální demokracie, kde boj stagnuje nebo klesá. Rozhodující proto tedy není forma, kterou stát vládne obyvatelstvu. Umírat ve válce za jednu z takových forem je tragická chyba vedoucí k milionovým obětem na životech. My takovou volbu odmítáme! Bojujeme proti kapitalistickým diktaturám stejně jako proti kapitalistickým demokraciím. Proto podporujeme dezertéry na obou stranách válečné linie. Proto podporujeme partnerky mužů, které fyzicky brání doručování povolávacích rozkazů.

Proto podporujeme sítě schovávající dezertéry i ty, kteří odmítli narukovat. Proto vítáme sabotáže vojenské infrastruktury. Proto podporujeme emigraci z válečné zóny a zajišťování bezpečného života jinde. Proto podporujeme průmyslové akce pracující třídy, které problematizují zásobování válečné mašinerie. Proto vítáme sbratřování vojáků všech zapojených armád. Proto vítáme, když vojáci obracejí zbraně proti svým důstojníkům, “vlastní” vládě a buržoazii.

Býváme křivě obviňováni z toho, že prý nenasloucháme lidem v místě válečné fronty. Tvrdí se, že vytváříme své závěry bez kontaktu s jejich realitou, zájmy, potřebami, tužbami a názory. Ve skutečnosti jim však nasloucháme, a to právě tehdy, když mapujeme zmíněné projevy protiválečného vzdoru a propojujeme se s jejich aktéry. Tyto projevy prokazatelně existují. Ti, kteří se ve válce staví na stranu ukrajinské armády a státu, však mají příliš napilno při šíření válečné propagandy, než aby si jich mohli povšimnout. A pokud si jich výjimečně všímají, bagatelizují je, přehlušují militaristickými provoláními nebo od nich odvádí pozornost k jiným oblastem.

Skutečností je, že válkou postižené regiony neobývá pouze populace, která se přidává na tu či onu válčící stranu. Ti, co nás obviňují z nedostatečného naslouchání, jsou často těmi samými, kteří pomáhají vytvářet iluzi jednotného hlasu – totiž představu, že celá ukrajinská populace podporuje válečnou mobilizaci. Odmítáme tuto povrchní válečnou propagandu, která jistý výsek z celkové reality prezentuje jako jedinou a kompletní realitu. V ukrajinském regionu operují armádní jednotky i dezertéři, válečníci i sabotéři války, vojáci i partyzáni, podporovatelé války i její odpůrci. Je nutné vidět tento různorodý celek, analyzovat ho, pečlivě si vybírat koho a jak podporovat nebo komu podporu odepřít. Činíme tak nikoli z důvodu zachování abstraktní ideologické čistoty, ale z důvodů hledání strategie přežití a organizace života na jiných než kapitalistických základech.

Snažíme se naslouchat, co největšímu množství lidí postižených válkou v ukrajinském a ruském regionu. Jenže naslouchání nelze zaměňovat s nekritickou podporou všech kroků, které tito lidé činí. A tak zatímco nasloucháme mnoha, podporujeme jen někoho. Není v tom žádný pocit kulturní ani politické nadřazenosti. Je to projev třídní solidarity, která se zhmotňuje v podpoře všech, kteří se staví na stranu společných zájmů pracující třídy.

Je to projev třídního boje, který se rozchází s každým, kdo válčí za zájmy té či oné části buržoazie a nezáleží na tom, zda to dělá pod praporem nacionalismu, demokratismu, socialismu nebo anarchismu.

Máme dost řečí o sebeurčení, které jen mají zdůvodnit kroky rozcházející se se zájmy pracující třídy. Situace v ukrajinském regionu ukazuje, že si lidé mohou v rámci svého sebeurčení volit velice odporné cíle. Pojem sebeurčení často bývá jiným výrazem pro vlastenectví, nacionalismus a loajalitu ke státnímu zřízení. Takové projevy nebudeme podporovat i kdyby si je zvolila naprostá většina obyvatelstva, protože v éře globalizace, vždy nacionalistická a státotvorná politika v jednom regionu negativně ovlivňuje také životní podmínky v jiných částech světa. Odmítáme nacionalismus rozdělovat na útočné a osvobozenecké, stejně jako vidět v jednom státu imperiálního agresora a v jiném nevinnou oběť, za kterou je potřeba se postavit a umírat ve válce. Nacionalismus je součástí každé státní formace. A i když se může projevovat různými způsoby od těch umírněných až po otevřeně agresivní, nikdy nemůže být spojencem emancipačních snah. Z těchto důvodů podporujeme mezi ukrajinským obyvatelstvem především ty tendence, které nestojí na nacionalistických základech a projevují se spíše nepřátelským postojem k probíhající válce než aktivní účastí v ní. Takové tendence je někdy těžké vidět pod nánosem válečné propagandy. My se však tohoto těžkého úkolu nemíníme vzdát. Kde nalézáme příležitosti, tam podporujeme především:

- sblížování obyvatelstva všech zemí za účelem maření válečného úsilí;
- aktivity, které podkopávají morálku vojenských jednotek a tím také snižují míru zbytečného vraždění;
- stávky, blokády, protesty, sabotáže a další aktivity, které podvracejí základnu válečné mašinérie;
- přijímání všech běženců a poskytnutí nezbytné pomoci;
- dezerci řadových vojáků z armád na všech stranách konfliktu;
- odmítání plnit rozkazy armádních velitelů a státních byrokratů;
- organizování struktur individuální a kolektivní obrany nepodléhající moci států;
- shromažďování zdrojů a jejich užití proti autoritě armádních důstojníků, politiků i dalších manažerů války;

- snahy přeměnit současnou meziimperální válku v boj za globální společenství bez tříd, kapitalismu a států.

PROHLÁŠENÍ PODEPISUJÍ NÁSLEDUJÍCÍ INICIATIVY A JEDNOTLIVCI:

- *Ostravská anarchistická federace (Česko)*
- *Historický spolek Zádruha (Česko)*
- *Kronika odporu (Česko)*
- *Anarchistická skupina AlterNative (Slovensko)*
- *Nakladatelství Subverze (Česko)*
- *Anarchistická buňka Čierna Brigáda (Slovensko)*
- *Antimilitaristická iniciativa (AMI)*

- **Vladimír Hronec (Bučovice)**
- **Jakub Spilka (Pardubice)**
- **Martin Hodek (Krupka)**
- **Petr W. (Mladá Boleslav)**
- **Tomáš Nágľ (Praha)**
- **Krulf (Praha)**
- **Kateřina Vaňková (Ústí nad Labem)**
- **Anna Čmelda (Praha)**
- **Partyzán (Praha)**
- **Medvěd Krkonošský (Praha)**
- **Eliška Lang (Berlín)**
- **Filip Rusina (Frýdek-Místek) ⁽⁷⁸⁾**
- **Matěj (Plzeň)**
- **Matouš Svoboda (Ostrava)**
- **Jan Tleskač (Jihlava)**
- **Punkveruska (Čelákovice)**

TEXT JE OTEVŘEN PRO DALŠÍ PODPISY KOLEKTIVŮ A JEDNOTLIVCŮ!⁽⁷⁹⁾

---

78) Filip Rusina (1984–2022) zemřel ve svých 38 letech, dne 11. 12. 2022

79) *Vyjádření lidí ze střední Evropy k válce na Ukrajině (říjen 2022):*

<https://subverze.noblogs.org/post/2022/10/04/vyjadreni-lidi-ze-stredni-evropy-k-valce-na-ukrajine/>

Na památku Filipa Rusiny⁽⁸⁰⁾

V neděli 11. prosince 2022 navždy odešel z našich řad frýdeckomístecký anarchista Filip Rusina, který se také připojil k antimilitaristickému prohlášení uvedeném napředchozích stranách této publikace. Věnujme mu krátkou vzpomínku.

Filip se již od mládí pohyboval v prostředí hudebního undergroundu, na přelomu tisíciletí účinkoval postupně v několika punkových kapelách. Punk pro něj ovšem nebyl jen způsobem, jak trávit volný čas, Filip vnímal i jeho politický rozměr. Byl vždy striktním antifašistou a navzdory mnoha šarvátkám s neonacisty svůj jednoznačný postoj nikdy neopustil. Přestože se Filip často pohyboval na okraji společnosti, jako anarchista nikdy neza-

---

80) *Na památku Filipa Rusiny:*

<https://oafed.noblogs.org/post/2022/12/19/na-pamatku-filipa-rusiny/>

pomínal na ty, co na tom byli sociálně stejně, ne-li hůře. I s minimem vlastních prostředků byl Filip dlouholetým aktivním účastníkem frýdecko-místeckého kolektivu *Food not Bombs*, kde fungoval zejména jako spojka mezi aktivisty a lidmi žijícími na ulici. Velké uznání zaslouží zejména činnost místní FNB v době pandemie, kdy se na ty nejchudší stát zcela vykašlal.

Když vznikla *Ostravská anarchistická federace*, aktivně se zapojil do její činnosti. Aktivně se angažoval v otázce politického squattingu, nezapomínal však ani na podporu politických vězňů v kauze *Fénix* ⁽⁸¹⁾. V roce 2020 se Filip zapojil do syndikalistického svazu *Iniciativa pracujících*, kde mohl sdílet své zkušenosti streetworkera a obecně pracovních podmínek v sociální oblasti. Postupně však Filipa doháněly jeho dlouhodobé zdravotní problémy a osudnými se mu nakonec koncem roku staly prosincové mrazy.

Filip byl příkladem člověka, který bojoval za své přesvědčení až do úplného konce. Nebral si servítky, říkal, co si myslí, šel proti proudu.

Čest jeho památce.

---

81) *Antifénix*:

<https://antifenix.noblogs.org/>

ČTĚTE TAKÉ:

**Proti všem válkám...
kromě
„spravedlivých“ válek?**

*O zkáze, kterou v anarchistických kruzích
způsobuje princip menšího zla a antiimperialismus*

Listopad 2022 ★ waragainstwar@riseup.net

- PDF ke stažení:

<https://antimilitarismus.noblogs.org/>

VÁLKA

&

REVOLUCE!?

- PDF ke stažení:

https://www.autistici.org/tridnivalka/wp-content/uploads/tridni_valka_14-2022-cs.pdf

Мир хижинам, война дворцам!

Мир хатам, війна палацам!

Мір - хацінам, вайна - палацам!

Pokój chatom, Wojna pałacom !

Pacon al la kabanoj, milito al la palacoj!

Paix aux chaumières, Guerre aux Palais !

Peace to the huts, war on the palaces !